

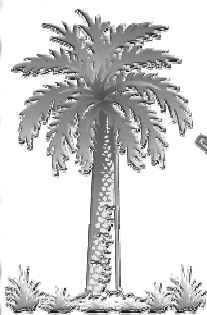
מגיל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים דחסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בני ברק - אלעד

ט"ז תמוז תשס"ח

פנחס

שנה י"ב גליון תקס"ח

תוכן העניינים

- לקח טוב.....עמוד ג'
- דבש תמרים.....עמוד ה'
- בשפתי צדיקים.....עמוד ז'
- פרפראות לחכמה.....עמוד ט'
- ודרשת וחקרת.....עמוד י"א
- פניני התורה.....עמוד ט"ז
- חוקים להורות.....עמוד י"ז
- הילולא דצדיקיא.....עמוד י"ט
- חורבן בית שני.....עמוד כ"א
- משולחן מלכים.....עמוד כ"ג

ונתת מהודך עליו

שבור ורצוץ התהלך לו העני בדרך כשמקלו בידו ותרמילו בין כתפיו שכן, אחרי שעבר עליו יום עבודה קשה ומפרכת ולא עלתה בידו לקבץ כי אם פרוטות שחוקות שלא יספיק אפילו ללחם צר ומים לחץ לבניו הרעבים.

כך נדד שקוע במחשבותיו עד שהתקרבו לעומתו קבוצה של עניים אחים לצרה שגם הם עברו את כל התלאה כשחזרו על הפתחים כדי להביא טרף לביתם, ובעמדם כך פתחו בשיחה אודות מצבם הקשה.

פתח אחד מן העניים ואמר: הן שמעתי שבמדינה הרחוקה מצאו מכרה גדול של אבנים טובות ומרגליות, ויכולים לכרות שם באדמה ולגלות אוצרות גדולים, אם כן איפוא נסעה ונלכה לאותו מקום ונוציא משם את האבנים היקרות האלו.

העניים נרעשו סביבו ושאלוהו: באיזהו מקומן המדובר, ענה להם העני: אכן המקום נמצא במרחק רב מאוד וכל הדרכים המובילות לשם בהזקת סכנה המה, אך אחרי כל המאמצים והתלאות אשר ימצא אותנו בדרך נגיע בשלום ואחרי כן נחזור ברכוש גדול.

כששמעו העניים שהדרך ארוכה וכרוכה הוא בסכנות נפשות סירבו לנסוע והעני ההוא אשר בישר להם על כך לא התיימש ובגפו יצא לדרך הארוכה.

ויחי כעבור כמה שנים חזר לעירו כשהוא מעון באבנים טובות אותם מכר ובין רגע נתעשר בעושר רב ועיצום, באותה שעה הצטרפו החברים מאוד על שלא הסכימו בשעתו לנסוע עמו, כלימה כיסתה את פניהם, כי ידידם נהפך לעשיר גדול, ואילו הם נשארו כמעמדם הקודם.

והנמשל מובן דהנה ידוע דברי הגמ' (בבא בתרא עה) עה"פ "ונתתה מהודך עליו" ולא כל הודך, זקנים שבאותו הדור אמרו פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה אוי לה לאותה בושח אוי לה לאותה כלימה, ונלאו כל חכמי לב להבין מה שסיימו אוי לה לאותה בושח, מהו המקום לבושח וכלימה.

אכן ידוע מה שאהז"ל מפני מה זכה יהושע להיות מנהיג ישראל, על ידי ששימש את משה רבינו, והנה זקנים שבאותו דור היו מתביישים כל אותן השנים לירד מגדולתן ולשמש את רבם, אבל יהושע מגודל ענוותנותו לא התבייש ושימש את רבו בשמחה, ובכך זכה להיות האיש אשר רוח אלקים בו אשר יצא ויבוא לפני בני ישראל, והזקנים הללו המה ראו שיהושע נבחר לשרת לפני ה' על אף שבתחילה לא היה עדיף מהם ורק בשכר ששימש את משה בכל כוחו זכה למה שזכה, ועל כן אמרו אוי לאותה בושח שהיינו מתביישים לשמש את משה רבינו, ואלמלא הבושח שהיה לנו אז היינו גם אנו יכולים ללכת בדרכו ולזכות לגדולת יהושע.

קול יסודי התורה
2171 - 03.6171120

מכ	שיעור השבוע הבעל"ט
71	יום ראשון ביצה דף ז.
72	יום שני ביצה דף ז:
81	יום שלישי ביצה דף ח.
82	יום רביעי ביצה דף ח:
91	יום חמישי ביצה דף ט.
	ער"ש ושנ"ק - חזרה

7.27	זמן הדלה"ג	8:20	ס"ז קד"ש א
7.12	ירושלים	9:14	ס"ז קד"ש ב
9.02	זמן מוצש"ק	9:49	ס"ז תפלה א
9.04	ירושלים	10:25	ס"ז תפלה ב

לָקַח טוֹב

**לִיקוּטִים יְקָרִים, מִפִּי סוֹפְרִים וְסוֹפְרִים,
עֵיִד מוֹסֵר וְחִסְדוֹת נְאֻמִּים**

בְּקִנְאוֹ אֶת קִנְאֹתֵי בְּתוּכָם. שִׁבְחוּ שֶׁל פִּנְחָס הוּא שֶׁקִּינָא לְכַבְּדוֹ ית' בְּתוּכָם, פִּי בְּפִרְהֵסְיָא וּבְגִלּוּי וְלֹא נִרְתַּע מִלְּסַכְּן אֶת נַפְשׁוֹ בְּגִלְל כֶּךָ. (רֵאשִׁי בְּשִׁמּוֹם)

☆

בְּרִיתִי שְׁלוֹמִי. ו' קְטוּעָה רָמַז כִּי זֶה שְׂרׁוּאָה אֶת עֲצֻמוֹ חֶסֶד וְקִטּוּעַ, רֵאשִׁי הוּא לְהִקְרֵא שְׁלֵם בְּשִׁלּוּמוֹת, וְעַל יְדוּ יוֹכַל לִשְׁכּוֹן הַשְּׁלוֹם בְּיִשְׂרָאֵל. (עֲבוֹדַת יִשְׁשַׁבָּר)

☆

תַּחַת אֲשֶׁר קִינָא לְאַלּוּקָיו וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. קִנְאָה זוֹ שְׁהִיְתָה מְבוּעָה בְּנַפְשׁוֹ שֶׁל פִּנְחָס בְּכָל עֵת הִיא לְבִרְכָה, שֶׁהָרִי בְּגִלְלָה מוּפִיעַ אֵלֵיהֶם הַנְּבִיא שְׁהוּא פִּנְחָס בְּכָל בְּרִית מִיֵּלָה, וּמֵאַחַר שְׁאִינּוּ יוֹכַל לְסַבּוֹל עוֹבְרֵי עֲבִירָה, לְפִיכֶךָ וַיִּכְפַּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּכְפַּר הַקְּבִ"ה בּוֹכּוֹתָ לְכָל הַמִּשְׁתַּתְּפִים בְּבְרִית. (אֲגָרָא דְפִרְקָא)

☆

וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הַמּוֹכֵחַ. הַתּוֹרָה הַזּוֹכִירָה שְׁמוֹ רַק לְאַחַר הַמַּכָּה שֶׁנַּעֲשֶׂה בּוֹ דִין, כִּי לִפְנֵי כֵן, מִיּוֹן שֶׁעָבַר עֲבִירָה אִיבַד שְׁמוֹ, שֶׁהָרִי שֶׁם רִשְׁעִים יִרְקַב, וְעַ"י עוֹנֵשׁוּ שֶׁב אֵלֹהֵי שְׁמוֹ. (עֵרֵבֵי נֶחֱל)

☆

צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים. עַל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לִשְׁנֹא אֶת הַמְּדִנִים וְהַמְּחֻלָּקֹת, כִּי גִדּוֹל הַשְּׁלוֹם וְשִׁנְאוֹ הַמְּחֻלָּקֹת. (דְּבָרֵי בִינָה)

☆

צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים וְהַכִּיתֶם אוֹתָם וְכו'. צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים הֵם כּוֹחוֹת הַיִּצֵר הָרַע, וְהַכִּיתֶם אוֹתָם, בּוֹמֵן שֶׁתְּבִינּוּ כִּי צוֹרְרִים הֵם לָכֵם, כִּי כָל זְמַן שְׂאִיק אָדָם מִשִּׁים לְבוֹ עֵוֹנוֹתָיו הָרַבִּים, וְהָדָא לֹא יִלָּחֵם עִם הַיִּצֵר הָרַע וְכוֹחוֹתָיו. (אֹר פְּנֵי מִשָּׁה)

☆

אֲשֶׁר נִכְלָו לָכֵם עַל דְּבַר פְּעוּר. אֲשֶׁר נִכְלָו לָכֵם דְּמַחֲשַׁבְתּוֹ שֶׁל אָדָם מוֹדַחְמַת, עַל דְּבַר פְּעוּר, שְׁהוּא פּוֹעֵר אֶת פִּי לְרוּחוֹהָ. (וּדְאִים בְּשׂוּדָה)

לְבֵית אֲבוֹתָם כָּל יוֹצֵא צַבָּא. לְבֵית אֲבוֹתָם, כְּשֶׁדְּבוּקִים בְּדַרְכֵי אֲבוֹת, כָּל יוֹצֵא צַבָּא, יוֹכֵחַ לְנִצָּח בְּמִלְחָמָה. (נוֹעַם אֱלִיעֶזֶר)

☆

וּבְנֵי פְלוּא אֱלִיאָב. אִם הִנְהַגְתּוּ יִתְכַרֵּךְ הוּא פְלוּא, מַחֲוִיבִים אֲנִי לְהֵאמִין, כִּי הוּא אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים הַמְרַחֵם עֲלֵינוּ כִּרְחֵם אֲב עַל בְּנִים, וְזֶהוּ אֱלִי-אָב. (בְּרִית אֲבָרִם)

☆

לְתוֹלַע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלְעֵי. הַמִּשְׁפִּיל עֲצֻמוֹ כְּתוֹלַע פִּי כְּתוֹלְעָת, זוֹכֵה לְשִׁלּוּמוֹת הָעֲנוּוָה. (מִשְׁמַרְתָּ אִיתְמַר)

☆

בְּנֵי יוֹסֵף וְכו'. הַרוּצָה לְהוֹסִיף בְּעִבּוֹדָתוֹ ית' מַעֲוֵן ב' תְּנַאִים, א' מִנְשָׁה, דְּהֵינּוּ לְשִׁכּוּחַ מַעֲשֵׂי הָרַעִים, וּב' דְּכֹאֲשֶׁר יִפְתָּהוּ הַיִּצְהָר לְהַתְּנַאוֹת, אוֹי וְאַפְרִים יִשְׁפִּיל עֲצֻמוֹ כְּאַפֵּר וְלֹא יִגִּים דַּעְתּוֹ. (אוֹר לְשִׁמּוֹם)

☆

בְּנֵי גֵר לְמִשְׁפַּחוֹתָם וְכו'. הַפְּסוֹק מַרְמֵז עַל מְדוּת הַצְּדָקָה, דְּהֵינּוּ גֵר ר"ת גְּמוּל דְּלִים, לְצַפּוֹן וְכו', לְשׁוֹן צַפּוֹן בְּצַנְעָה, שִׁיתֵן בְּצַנְעָה צְדָקָה לְהַעֲנִי, לְחַנּוּ וְכו' לְשׁוֹן חֵן שִׁיתֵן צְדָקָה בְּשִׂמְחָה, לְשׁוֹנֵי וְכו' לְשׁוֹן שְׁנַיִם, דִּיתֵן וַיַּחֲזוֹר וַיִּתֵּן. (מֵאוּר וְשִׁמְשֵׁ)

☆

אִישׁ לְפִי פְקוּדֵי יִתֵן נַחֲלָתוֹ. כִּי יֵשׁ תַּרְי"ג פְּקוּדִין, וְהוֹדִיר הַכְּתוּב, אִישׁ לְפִי פְקוּדֵי, שֶׁתִּשְׁמְרוּ כָל הַפְּקוּדִין, וְאֵז מִמִּילָא יִתֵּן נַחֲלָתוֹ, בְּבִנְיָ חַיִּי וּמוֹזֵנֵי כָל הַשְּׁפָעוֹת קְדוּשׁוֹת עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. (דַּעַת מִשָּׁה)

☆

לְפִי פְקוּדֵי יִתֵן נַחֲלָתוֹ. פְּקוּדֵי לְשׁוֹן חֶסֶד, שֶׁמְכִיר בְּחַסְרֹנוֹתָיו, יִתֵּן נַחֲלָתוֹ דּוֹכָה לְנַחֲלָה בְּלֵי מִצְרַיִם. (אֲמַת לִיעֻקֵּב)

☆

מִי מְרִיבֵת קֹדֶשׁ מְדַבֵּר צִין. בְּעַקְבוֹת מְרִיבֵת רִיב וּמְחֻלָּקָה, אוֹי אֲפִילוֹ אִם קֹדֶשׁ, הֵם הַצְּדִיקִים וְקְדוּשִׁים, מְדַבֵּר צִין, דְּמִצְמַנְנַת הַתְּלַחְבוֹתָם, וְכָל מַעֲשִׂיהֶם הֵם בְּקִרְיוֹת וְצִינָה. (אֶהֱבֵת שְׁלוֹם)

אִישׁ עַל הַעֲדָה. הַמְּנַהֵג הָאֲמִיתִי עַל הַעֲדָה, דְּחִיב לְהַנְהִיג אֶת עַדְתּוֹ וְלֹא לְהִיחַת מוֹנַהֵג עַל יָדָם. (דְּגַל מַחֲנֵה אֲפָרִים)

☆

אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה. רְצוּנוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רְבִינוּ הָיָה שִׁיכִירוֹ וַיַּעֲרִיכוּ אֶת הַמְּנַהֵג, וּבִזָּה הֵם יוֹדְעִים שִׁישׁ לָהֶם רוּעָה, וְאִילוּ הֵם יוֹלְלוּ כּוֹ הָרִי הֵם בְּמַצֵּב אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוּעָה לְפִי דַעְתָּם הַמוֹטְעִית. (קְדוּשַׁת צִיּוֹן)

☆

כְּבָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים. נִלְ כְּבָשִׁים לְשׁוֹן כּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ, בְּנֵי שָׁנָה שִׁיחֵיהָ כְּכֵן שָׁנָה בְּלֹא חַטָּא, תְּמִימִים יִהְיוּ עַל דֶּרֶךְ תְּמִים תַּהִי עִם ה' וְזֶה עֵיקַר הַקְּרִבָּן. (תְּפִאֲרַת שְׁלֹמֹה)

☆

שְׁנַיִם לְיוֹם עוֹלָה תְּמִיד. אִלוֹ שְׁתוֹרְתָם וְתִפְלֵתָם הֵיא תְּמִימִים בְּתַמִּימוֹת, מוֹכַחַת לָהֶם, עוֹלָה תְּמִיד שִׁיּוֹכְלוּ לְהַתְּעַלּוֹת בְּכָל עֵת. (חֶסֶד לְאַבְרָהָם)

☆

כָּל מְלֹאכֶת עֲבוּדָה לֹא תַעֲשֶׂה. חֵלְלָה לָכֵם לְרֵאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשִּׁי"ת מְלֹאכֶת עֲבוּדָה, פִּי שְׁהִיא עֲבוּדָה קֶשֶׁה הַמְּפֹרַכֶת אֶת בְּעִלְיָה. (מִגֵּן אֲבָרָהִם)

☆

וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה עוֹלָה לַה'. אִם הִקְרַבָה שְׁלַנּוּ הוּא אִשָּׁה, לְשׁוֹן אִשׁ הַתְּלַחְבוֹת, לְהַמְלִיךְ אוֹתוֹ בִּירְאָה וְאִשׁ הַגְּדוּלָה, אִז עוֹלָה לַה', פִּי יֵשׁ עֲלֶיהָ לְשֵׁם ה'. (קְדוּשַׁת לוֹי)

☆

בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תַּהִיָּה לָכֵם. עַל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי עֲצַרְתָּ תַּהִיָּה לָכֵם, שֶׁתַּעֲצְרוּ בְּקִרְבְּכֶם אֶת אוֹר קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת, עַד הַשַּׁבָּת הַבֹּאָה שֶׁהִיא בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי מִשַּׁבַּת זוֹ. (חִידוּשֵׁי הַרְמַ"ל)

☆

עֲצַרְתָּ תַּהִיָּה לָכֵם. בְּרִשְׁי עֵשׂוֹ לִי סְעוּדָה קְמַנָּה, בְּקִשְׁתּוֹ שֶׁל הַקְּבִ"ה הִיא סְעוּדָה קְמַנָּה שִׁיקְמִינוּ עֲצֻמָּם בְּהַכְּנַעְיָה וְעַנּוּוָה. (נַחֲלַת יַעֲקֹב)

דבש תמרים

**פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים,
רבותינו הקדושים עצי התמרים**

יפקוד הי אלקי הרוחות לכל בשר
איש על העדה אשר יצא לפנים
ואשר יבא לפנים. יובן לפייד
הרה"ק מראפשיץ על מה דאי
במדרש הראה הקבי"ה למשה דור
דור דורשיו דור דור ושופטיו, ולא
אמר דורשיו ודורו, כי אילו הראה לו
הקבי"ה הדורשים והצדיקים והשופטים
שבדור הזה היה לפלא בעיניו, לכך
הראה לו תחלה הדור, ולפי מעשי
הדור יכונן דורשיו ושופטיו וצדיקיו
יחדיו זה לפי ערך זה עיי"כ, וזהו לפי
בחינת דורו, אבל בדורינו עכשיו אין
שום קושיא למה מקדים הדור, כי
בעוה"י הדור הם המנהיגים,
שמנהיגי הדור מתנהגים לפי רצון
הדור, ושפיר הראה לו מקודם את
הדור ואח"כ את הדורשים והמנהיגים,
ועל זה בקש משה רבינו מהקבי"ה
שיפקוד עליהם איש אשר יצא
לפניהם דייקא ואשר יבא לפניהם,
ולא יהיה המנהיג מתנהג לפי רצון
הדור רק הוא ינהג את הדור.

(דברי יוא"ל)

וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן
הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רומח
בידו. ודרשו חז"ל ראה מעשה וכי
אמר לו קריינא דאיגרתא איהו ליהו
פרוונקא, וי"ל עפ"י החתם סופר
עיי"כ מימינו איש דת למו, הנה
תיבת אשדת נכתב אחד, ונקרא
שתים אש דת, כי הקבי"ה נתן לנו
התורה שהיא אש, ועל ידי זה
מהראוי שנהיה עומדים נגד הכל
כאש, שנאמר הלא כה דברי כאש
נאם ה'. אמנם לעומת זה מצינו
בנמרא למה נמשלו דברי תורה למים
דכתיב הוי כל צמא לכו למים, לומר
לך מה מים מניחין מקום גבוה

והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה
אין מתקיימין אלא כמי שדעתו
שפילה. נמצא שני הפכים בנושא
אחד, וישראל משתמשים בהפכים
האלו במקום הראוי ובזמן הראוי
לעבודת ה', דהיינו נכנעים וממעטים
עצמם לפני השי"ת כמים, ומגביהים
לכם בדרכי הי כאש, והנה אם
תכתוב שני תיבות נפרדים אש דת,
יהיה משמעו כפשוטו דת של אש,
וזהו הקרי, ואם תכתבנה מלה אחת
יהיה אשדת כמו אשדת הפתגה
שהוא נחל היורד מההר למקום נמוך,
וזהו הכתיב, ושניהם צדקו יחדיו אצל
בני ישראל עיי"כ, ובכן כאשר ראה
פינחס את המעשה הרעה אז השליך
השפלות והעונה והתלבש ברוח קנאה
בבחינת אש דת למו ויקם מתוך
העדה ויקח רומח בידו והלך לקנא
קנאת ה', ולזה אמר לו משה רבינו
קריינא דאגרתא, היינו מי שלמד
הקרי של הפסוק אש דת הרומז על
מדת הקנאות לעמוד נגד הרשעים
כאש, איהו ליהו פרוונקא לקנא
קנאת הי במלחמת אש דת למו.

(ברך משה)

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.
ובמדרש בדן הוא שיטול שכרו.
ונראה לפי"מ שמבואר בגמי פרנסה
בשביל רבים דכתיב הנני ממטיר
לכם לחם ופריך והרי מן בזכות משה
ושני שאני משה כיון דלרבים הוא
כרבים דמי, ובעצ"ה כתב דהא
דאמריי גדולה תשובה שמקרעת גז"ד
של אדם ומוקי לה בציבור אבל
ביחוד אינו אלא לפני גז"ד אי"כ
מכיון שאפי" אי יכול להיות שיש לו
דן רבים, עיי"כ בכוחו לבטל הגזירה
לאחר גז"ד עיי"כ, והנה המהרשי"א

כתב דהא שמצינו בתורה ברכות
שהם טוב עוה"י והא שכר מצוה
בהאי עלמא ליכא, דזכות הרבים
ומעשיהם הטובים מביאים להם כל
הברכות והטובות בעוה"י, ומסתבר
לומר כי אף ביחוד שרבים צריכין לו
ודינו כרבים מגיע לו שכר מצוה
בעוה"י בזכות הרבים, והנה אצל
פינחס נאמר ויעמוד פינחס ויפלל, אף
כי באמת כבר היה אחר גז"ד מ"מ
כיון שרבים היו צריכין לו הועיל
תפלתו לבטל הגזירה, וא"מ מגיע לו
שכר מצוה בהאי עלמא כדן הרבים,
וזהו כוונת המדרש בדו"ק הוא שיטול
שכרו, כלומר שמגיע לו כדן שיטול
שכר מצוה תיכף ומיד אף בעוה"י
דמכיון דרבים צריכין לו כרבים דמי.

(כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.
ובמדרש בדן הוא שיטול שכרו. וי"ל
לפמשי"כ בדברי יוא"ל לחדש דאע"פ
שישכר מצוה בהאי עלמא ליכא מ"מ,
אם עומדים לנגד האדם מסיתים
ומדיחים המלעיגים על עבדתו והוא
סובל הצער והיסורין ואינו נתפסה
מהם, עיי"ז מגיע לו שכר גם בעוה"י
כי השי"ת ברא את האדם שיהיה לו
נסיונות בעבודתו רק מן יצר הרע,
וכיון שהוא מתגבר על בני בחירה
יותר מאשר הושת עליו מן השמים
עיי"ז מקבל שכר גם בהאי עלמא
עיי"כ, והנה מצינו אצל פינחס שעמד
בנסיונות אף לנגד בני בחירה כדברי
רש"י שהיו השבטים מבזין אותו
הראיתם בן פוטי זה וכו', ועיי"כ אמר
הקבי"ה דמאחר שעמד בנסיון ולא
נתפתה מהם הרי בדן הוא שיטול
שכרו גם בעוה"י.

(הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א)

מוסדות יטב לב דרבינו יואל בארה"ק

הבו גודל למקדשי השם!

אנשי שלומינו היקרים, אחים לדעה שיחיו! גרייט איך צו דעם

מעמד מפואר ומרומם

"הישיבה היסודית"

לטובת אונזערע הייליגע מוסדות אין ארה"ק

דאזער שטיין ברשת מסעני הבעל"מ

אין זאל פון "ישמה לב"

26 Clapton Common London E5 9BA

פאלגט נאך ווייטערדיגע מעלדונגען

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונגוה מפיקים

בשפתי צדיקים

ויקרב משה את משפטן לפני ה'

למעלה, ואין זה בורר פסולת, אלא בורר אוכל, על ידי שהשפיל הקערה למטה, והקף עם הפסולת נמצא מבלי עשיה למעלה, ואמר שהנה כי כן בשמים ממעל משתמשים בעצה בעצה זו, שנאמר "מוריד שאול ויעל" שאם רוצים להציל את מי שהוא מן הגיהנום ואינו ראוי כל כך להוציאו בעצמו, לכך "מוריד שאול" שמורידים הגיהנום בהשפלה למטה, וממילא נמצא זה "ויעל" שהוא עומד למעלה, עכדה"ק ודפח"ח, ובזה י"ל הענין שהיה בבני קורח שנאמר "ובני קרח לא מתו" וידוע מה שאמרו חז"ל "מקום נתבצר להם בגיהנום וישבו עליו וכו' ועליהם אמרה חנה ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל", דהנה ידוע שהם היו בעצה תחילה, ורק בשעת המחלוקת הרהרו תשובה בלבם, לפיכך נתבצר להם מקום גבוה בגיהנום, והוריד הגיהנום ושאל ונשאר הם ממעל במקום גבוה, וכן יעשה לעתיד עם כל עדת קורח.

ונתתה מהודך עליו

כשנפטר הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מסקווירא זי"ע נכנסו נכבדי העיר לבנו הרה"ק ר' יוסף מאיר ממאחניווקא זי"ע לעטרו בסתר ההנהגה למלא מקום אביו הק', והוא מרוב ענוותנותו סירב באמרו כי שבילי הצדיקים לא נהירין לי, אמר לו אחד מהנכבדים דשם: הנה שמעתי מזקני החסידים שכשנפטר המגיד מטישערנאביל זי"ע אז סירב בנו הרה"ק ר' יצחק מסקווירא זי"ע לקבל על עצמו עול ההנהגה בטענה זו ששבילי הצדיקים לא נהירין לי, ועכ"ז היה אח"כ צדיק מפורסם, נענה לו הרה"ק ואמר: עכשיו נתבאר לי מאמר הגמ' (כ"ב ע"ה). עה"פ "ונתתה מהודך עליו" ולא כל הודך, זקנים שבאותו דור אמרו פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה, ולכאורה קשה הלא גם צעירי הדור ראו שפני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה, ולמה דווקא הזקנים אמרו ככה, אלא כנראה שמפני שהצעירים ראו את משה בוקנתו ואת יהושע בערותו, על כן חשבו כי גם משה בימי נעוריו היה כפני לבנה, ורק בוקנתו היה כפני חמה, וכן יהושע כשיגיע לימי הזקנה גם הוא יהיה כפני חמה, אבל הזקנים שהם ראו פני משה כפני חמה גם בימי נעוריו, לכן אמרו פני משה כחמה וכו' אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה.

תשמרו להקריב לי במועדו

כשנפטר הרה"ק ר' יעקב משה מקאמארא זי"ע, והוא בן ס"ח שנה, הספידו חתנו הרה"ק המנחת אלעזר ממונוקאטש זי"ע וקרא עליו את הפסוק בפרשתן: "את קרבני לחמי לאשי... תשמרו להקריב לי במועדו", דהנה מיתת צדיקים מכפרת והיא כמו קרבן עולה של דורו, כדרך שאמרו חז"ל: שהמלאך מיכאל מקריב נשמותיהם של צדיקים על המזבח שברקיע, אבל הפסוק מזוהר את בני הדור שישמרו להקריבו רק "במועדו" ולא לפני מלאת לו שבעים שנה, אם יספה בעון הדור.

פעם באה אשה אחת לשאול את הגאון רבי יעקב משולם אורנשטיין זצ"ל בעל ה"ישועות יעקב" איזה שאלה, אמר לה הגאון: חכי רגע עד שאעייין בשו"ע יורה דעה, ובאותו מעמד נכח שם הרה"ק ר' שלום מקאמינקא זי"ע וכששמע זאת פנה אל הגאון ואמר: הלא איתא בפרקי אבות (פ"א מ"ה) ואל תרבה שיחה עם האשה, ענה ה"ישועות יעקב: מנא לכה הא דזה כבר מיקרי ריבוי שיחה, השיב לו הרה"ק ואמר: כך מצוי בתורה, דבפרשת בעלזתך כשבאו האנשים טמאים לשאול שאלת "למה נגרע", השיב להם משה "עמדו ואשמעו מה יצוה ה' לכם", ואילו בפרשת פנחס כשבאו בנות צלפחד לטעון אל משה כתיב "ויקרב משה את משפטן לפני ה'", ולמה לא אמר שהולך לשאול את פי ה', אמור מעתה דגם דבר זה מיקרי ריבוי שיחה, ולכן לא דיבר אתם מאומה.

לאלה תחלק הארץ

הבעש"ט הק' נסע פעם בדרך וכאשר נטו צללי ערב סר לכפר אחד ללון שם במלון ויהי בערב במלון שמחת נישואין ובאו מחותנים וקרוביהם ומכיריהם לכבוד החתונה ושמחו שם כל הלילה הבעש"ט לא פנה אליהם ולן עם אנשיו בחדרו ויהי בהיות הבוקר השכימו המחוחנים לנסוע לדרכם הבעש"ט עמד בחוץ מוכן להמשיך בנסיעתו וציפור אחד עמדה על אילן וצפצפה מול החתן והכלה פנה הבעש"ט אל פמליתו ואמר הידעתם מה הציפור אומרת היא אומרת "לאלה תחלק הארץ" לא הבינו התלמידים את דבריו ולא הרהיבו עוז בנפשם לשאול לרבים כוונת הדברים האלו, לאחר שנים רבות והזוג שנישאו הצליחו בחייהם וראו בנים ובני בנים עלתה בדעת האיש מוחשבה לנסוע לעת זקנתו לארץ ישראל והחליט לעשות כן אבל אשתו לא רצתה בשום אופן לעזוב את בניה ולנסוע ולא יכלו להשתוות ביניהם והלכו לדין תורה ופסק הבית דין שהאשה צריכה לקבל גט פיטורין ואינה יכולה למנעו מלנסוע ואף הוא איך יכול להכריחה לעלות וכך הוה שנתגרשו והאיש נסע לארץ ישראל והאשה נשארה בחוץ לארץ המעשה נתפרסם בכל המדינה עד שהגיעה השמועה לתלמידי הבעש"ט שהיו עמו באותו כפר בשעת החתונה ואמרו: עכשיו אנו מבינים דברי רבינו הבעש"ט שאמר שהציפור אומרת לאלה תחלק הארץ היינו שאר"י עשתה חלוקה בין הזוג שנתגרשו בשבילה.

ובני קרח לא מתו

פעם אחת כשישב הרה"ק ר' יחזקאל מקאמיר זי"ע בסעודת שבת נפל זבוב בתוך הרוטב שבקערה, מה עשה, צוה להוציא הקערה מוחץ לשולחן, להכניס כף אל הרוטב תחת הזבוב ולהשפיל הקערה למטה, ועל ידי זה נמצא הכף עם הזבוב

האחיכם יצאו למלחמה, ואתם תשבו פה?

למען קיום מוסדותינו הק'
"יטב לב דרבינו יואל"
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

אונזערע ברידער אין ארץ הקודש שטייען בראש המערכה
פארן "חינוך הטהור" מדן ועד באר שבע.
לאמיר נעמען א חלק און דעם מלחמה ה' בעמלק, און
מקרב זיין די גאולה שלימה במהרה בימינו.

מוסדות יטב לב בארה"ק
ירושלים - בני ברק

ה' מסעי • באולם ישמח לב

פרפראות לחכמה

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, בפתור ופרה משוקדים

שאין העולם כדאי לשמש באור גדול וגנון לצדיקים לעתיד לבוא, ומשוזה לא הי יכול להרבות את אור החמה מפני שאין העולם כדאי לזה ולכן הוצרך למעט את הלבנה, וז"ש הקב"ה הביאו עלי כפרה שאתם צריכים להביא כפרה על שבשילכם מיעטתי את הירח, שאלמלא הייתם כדאי הייתי מרבה אור החמה ולא להמיעט הלבנה. (לחמי תודה)

☆

אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו. ונל"פ דהנה אמרו חז"ל עה"פ וישמע משה ויפול על פניו מלמד שחשדוהו באשת איש, והובא גם ברש"י פר' יתרו שמפרש הפסוק (תהלים ק"ו ט"ו) ויקנאו למשה במחנה, שכל אחד קינא לאשתו ממשה שחשדוהו באשת איש, והנה אמרו חז"ל (סוטה כ"ו) עה"פ ואם לא נטמאה האשה וטהורה היא ונקתה ונזרעה זרע, שאם הי יולדת נקיבות יולדת זכרים, וא"כ אותה שקינאו לנשותיהם ממשה והיו טהורים, א"כ בוודאי ילדו כולם זכרים, ולפי"ז יובן הכל על נכון כי בנות צלפחד אמרו והוא לא היה בעדת קרח שקינאו לנשותיהם בחינם, והרא"י דהא ובנים לא היו לו והיה צריך להיות לו בנים וע"כ מוכח מזה שלא הי בעדת קרח. (חנוכת התורה)

☆

יפקוד ה' אלקי הרוחות לכל בשר איש על העדה. וברש"י ז"ל כיון ששמע משה שאמר לו המקום תן נחלת צלפחד לבנותיו אמר הגיעה שעה שאתבע צרכי שירשו בני גדולתי, ולכאורה תמוה הדבר הן כבר היה ידוע שבן יורש את אביו וא"כ מה ענין ירושת בניו לירושת בנות צלפחד, ותו מה ענין ירושה של גדולה לירושת נחלה, ויש לתרץ דהנה כבר הביא רש"י לעיל עה"פ ויקרב משה את משפטן לפני ה' נתעלמה הלכה ממנו על שנטל עטרה לעצמו לומר והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי והנה שנינו ומפני מה אין מצוין תלמידי חכמים לצאת מבניהם תלמידי חכמים שלא יתגדרו (יתגדלו, רש"י) על הציבור, ולפיכך לא תבע משה שירשו בניו את גדולתו כיון שהרגיש בעצמו שחטא ונתגאה על השופטים אבל עתה שכבר נענש שנתעלמה ממנו הלכה סבר משה שכבר נתכפר לו וממילא ראויים בניו שירשו גדולתו. (כתב סופר)

☆

ונתתה מהודך עליו בגמרא איתא (ב"ב ע"ה.) ולא כל הודך, זקנים שבאותו דור אמרו פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה, ולכאורה למה הווקא הזקנים אמרו כך, ונל"פ עפ"מ"ש רבינו חננאל דכל מי שנה שהיו ישראל במדבר לא קדשו החודש עפ"י הרא"י אלא עפ"י החשבון משום שלא ראו הלבנה בלילה ולא החמה ביום מכח העננים שהיו מכסים את המתנה, ומאחר שאותן הנולדים במדבר לא ראו את החמה והלבנה לא היו יכולים לומר כן, ורק הזקנים שבדור שהכירו החמה והלבנה קודם שהי להם ענני כבוד.

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. בכל התורה כולה כתיב פנחס בלא יו"ד וכאן נכתב פנחס ביו"ד יש לומר דהנה בנדבת הנשיאים כתיב והנשאם הביאו חסר יו"ד ואמרו רז"ל לפי שנתעצלו מלכתחלה בנדבת המשכן נחסרה אות משמם הרי שהעצלות גרם להם שחסרו אות יו"ד, וידוע דמדה טובה מרובה ואיתא במדרש לפי שנתעצל משה רבינו ע"ה במעשה זמרי לכך לא ידע איש קבורתו ללמדך שצריך להיות עו כנמר ורץ כצבי לעשות רצון קונו וכיון שפנחס גבר כאן במדת הוריוות בדין הוא שיתוסף לו אות יו"ד בשמו. (פנינים יקרים)

☆

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וכו' לכן אמרו הנני נותן לו את בריתי שלום ובמדרש בדין הוא שיטול שכרו וצ"ב. וי"ל עפ"מ דאמרין בגמ' דילפינן לתחיית המתים מק"ו מאי דלא הוה מה דהוה לא כ"ש שיקומו לתחי' ובדרכי תשובה פ"י בזה נוסח הברכה ועתיד לחזור ולהחיותכם בדין היינו מכח הק"ו (מלשן חז"ל הלא דין הוא) ובספר חסידים מפרש במה דמיחסו לפנחס אחר אהרן כי פנחס פרחה נשמתו באותה שעה וניתנה לו נשמת נדב ואביהוא ולזה נקרא בן אהרן וע"ז קאמר המדרש על פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן דייקא דלכאורה איך נעשה אצלו בחינת תחיית המתים ונכנסה בו נשמת בני אהרן ע"ז אמר "בדין" הוא שיטול שכרו פ"י ע"י הק"ו הנ"ל דמאי דלא הוה וכו' ובזכות זה יטול שכרו לתחיה"מ.

☆

פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי וכו' לכן אמרו הנני נותן לו את בריתי שלום ובמדרש בדין הוא שיטול שכרו וצ"ב. וי"ל פ' בהקדם ידוע דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא והטעם דאין אדם גומר שום מצוה בהאי עלמא שא"א לו לומר שכבר גמר מצות הנחת תפילין אחר שחולצם בלילה כי גם כל הלילה יהיה שומר ומצפה עד עלות השחר להניחם וחיוב אדם להתאוות מתי יבוא מצוה לידי ואקיימנה ולכן עדיין לאו גמר מלאכה היא, ופועל שלא גמר מלאכתו אין הבעל הבית עובר בבעל תלין דשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף ולפי זה אתי שפיר דהך מצוה שעשה פנחס לקנאות ברשעים א"א להתאוות עלי' שתבוא לידו ח"ו אדרבה יתפלל שלא יארע עוד תקלה כזאת בישראל וא"כ בדין הוא שיטול שכרו בעוה"ז שכבר גמר מצותו הלו.

☆

ושעיר עזים אחד לחטאת וברש"י אי' אמר הקב"ה הביאו עלי כפרה על שמיעטתי את הירח, וי"ל פ' דהנה הלבנה קיטרגה לפני הקב"ה אי אפשר לשתי מלכים שישתמשו בכתר אחד וא"ל הקב"ה לכו ומעטי את עצמך, ולכאורה חז"ל להקב"ה להרבות אור החמה, אך י"ל כמ"ש רש"י בפר' בראשית דראה הקב"ה

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים,
שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בדין טומאת כהן ואם נטמא אם מותר לו להיטמא עוד

בקנאו את קנאתי (פנחס כ"ה י"א)

(פי"ג מ"ו) וא"כ נטמא במגע ובמשא, ותיריך עפ"מ"ש בסדרי טהרות (קלד). דאם הבית קיבול כלי בפני עצמו אינו נידון כמתכות, ובסנהדרין (פג). מבואר דהעץ שתחת הרומח הו' כמקל בפני עצמו א"כ שפיר לא נטמא במגע ובמשא.

☆

והאמת שהרבינו בחי"ג"כ הקשה קו' הנ"ל דאמאי לא נטמא במגע, ותיריך דהרומח הו' פשוט, ופשוטי כלי עץ אין מקבלין טומאה עיי"ש אמנם בהגהות דבר צבי תמה ע"ד הרבינו בחי"ג דהרי העץ הו' לו בית קיבול לקבל הרומח וא"כ לא הו' פשוט כלי עץ, א"כ הדרא קו' לדוכתא שמטמא מכח הכלי עץ דשפיר מקבל טומאה מדהוי כלי, וכתב דצ"ל שמכאן ראי' לשיטת הרמב"ם והראשונים דבית קיבול העשוי למלאות אינו בית קיבול, וא"כ שפיר הו' כפשוטי כלי עץ וע"כ לא נטמא פנחס.

☆

ובישועות יעקב (א"ח סי' שמ"ג ס"ק ב') פשיטא ל"ה שפנחס נטמא באוהל המת בהריגתו את זמרי, וכתב ד"ל דלכן הו' יכול פנחס להטמא לבלעם כשהרגו כדאמרי' בסנהדרין (קז): שפנחס הרגו בחרב ולכאו' האיך טימא עצמו בהריגת בלעם.

ולפי הנ"ל מובן בהקדם שיטת הראב"ד (נזירות פ"ח הל' ט"ז) שכהן שנטמא אין בו איסור מה"ת שוב להיטמא עד שלא נטהר עכ"ד, א"כ כיון שנטמא כבר בהריגת זמרי, הו' מותר לפנחס להטמא גם בהריגת בלעם עכ"ד הישועות יעקב.

וועצם ד' הישועות יעקב תמוהין דהרי לא מצינו שיטה שסוכ"ס נטמא פנחס או משום שלא נתכהן עד שהרגו או שעשאן רק גוססין או שהי' נס ולא מתו כד' התרגום יונתן ואולי לד' הכלי חמדה והאמרי כהן יתיישב וצ"ע.

☆

ועל עצם חידושו הנפלא של הראב"ד הנ"ל שאם כבר נטמא מותר מה"ת שוב להיטמא, ומהאי טעמא כהנים בזה"ז דכולן טמאו מתים אין עליהן דין וחייב טומאה, והמחייבן עליו להביא ראיה

והנה הרא"ש (הל' טומאת כהנים סי' ו') מביא שיטת ר"ת דביום שנטמא הכהן אין באותו היום תוספות טומאה ומה"ת מותר לטמאות עוד וכ"כ בס' היראים, אמנם

בדעת זקנים מבעלי התוס' (ב פרשתן) הקשו האיך הרג פנחס לאמרי הרי כהן הו' ונטמא ותי' דהניחו גוסס ולא נטמא. ובשו"ת בנין דוד (סי' א') הביא ד' התוס' בניזיר (ד): בד"ה דילמא וכו' דחידש דהא דפריך התם בגמ' האיך הרג שמשון את הפלשתים הרי נזיר הו' ותי' בגמ' דשווינהו גוססין, וכ' ע"ז התוס' דלא ממש גוססין דנזיר אסור ליגע בגוסס אלא קרוב לגוססין, עכ"ד, ולפי"ז אפ"ל דה"נ לאו ממש גוססין אלא קרוב לגוססין, [אמנם תוס' בניזיר (מג). סברי דכהן אינו מוזהר על הגוסס, ולפי"ד אפ"ל כפשטות לשון הדעת זקנים].

☆

והכלי חמדה ובשו"ת אמרי כהן מיישבים קושיית הדעת זקנים שכיוון דהי' מצב של פיקוח נפש דהרי המגיפה הרגה רבבות מכלל ישראל, וא"כ פקוח נפש הרי דוחה כל איסורין שבתורה, וע"כ טימא פנחס את עצמו, והאריך בכלי חמדה לבאר דלכאו' הרי כ' הרמב"ם דמשום פיקוח נפש מותר רק רפואה טבעית ולא רפואה דרך סגולה וכאן הרי הו' רק דרך סגולה דהיינו להרוג זמרי וכזבי ועיי"ז להציל את ישראל, ועיי"ש שהאריך בזה.

☆

ובשו"ת מקדשי השם (ח"א סי' ב') מביא תשו' מהגאון בעל הפרדס יוסף עה"ת שכתב להגאון בעל בנין דוד (הערות על ד' הבנין דוד בשו"ת סי' א') שמקצת דבריו מובאין לעיל[שעל קושיית הדעת זקנים הנ"ל מביא ד' התרגום יונתן (סוף בלק) שכתב שלא מתו בתוך האוהל כדי שלא יסתאב כהנא בתוך אוהלא דהיינו שלא יטמא פנחס, א"כ מאי קושיית הדעת זקנים, אולם י"ל דבעת שנשאם על הרומח שבידו האהילו עליו, וכך נטמא לכאו'.

אמנם בהגהת דבר צבי מעיר עליו דמלשון התרגום יונתן משמע שלא מתו כל הזמן שנשאם ולא רק עד שהוציאן מן האוהל, א"כ א"א לומר שבעת שנשאן האהילו עליו ווכן הסבירא נותנת דאם נעשה נס שלא מתו בתוך האוהל והכל כדי שפנחס לא יטמא, א"כ בוודאי שגם אחר שהגביהן ונשאן לא האהילו עליו או שהיו חיים עדיין כי לא עביד קוב"ה ניסא למגנא].

☆

ועיי"ש שהאריך הפרדס יוסף ללבן ולבאר אמאי לא הקשו שנטמא במגע ובמשא, דהרומח הרי הו' של ברזל, וגם הבית יד של עץ נידון כמתכות כמבואר במשנה בכלים

טומאתו מ"מ צריך למנותו מחדש כשיבוא להזות, וא"כ לא הוי כמוסוף על הטומאה, ומשו"ה כחן בזה"ז אין לחשש להכי, וכו' במוסגר שצ"ע דאולי בביאת הגואל לא יפסקו כן שצריך למנותו מחדש, וצ"ע.

ומטיק דיוצא לנו נפקא מינא רבתי לפי"ז יש חילוק בין שבת וי"ט לשאר ימות החול דבשבת וי"ט דליכא חשש שכן דהר יבוא היום דהרי אין בן דוד בא בשבתות וימים טובים א"כ ליכא שום חשש א"כ אין איסור טומאה לכהן אלא מדרבנן, משא"כ בימי החול נהי דמלקות ליכא מדאורייתא אבל איסורא איכא.

ובתו"ד מציין פלוגתא בין תוס' להרמב"ם דלתוס' המטיל מום בזה"ז אסור מדרבנן מדאורייתא ליכא למיחש שמא יבנה ביהמ"ק, ולהרמב"ם אסור מדאורייתא דאפי' מה"ת חיישי' שמא יבנה וכו' ולפי"ז כ' (בסי' ק"ט אות ד') דהרמב"ם לשיטתו דספירת העומר בזה"ז דאורייתא דהרי לשיטתו חיישי' אפי' מדאורייתא שמא יבנה ביהמ"ק, דהרי אין מקרא יוצא מידי פשוטו שעיקר הספירה הוי בשביל הקרבת שתי הלחם, עיי"ש.

אמנם הנוב"י בדגול מרבבה (י"ד סי' שע"ב) כתב שגם להראב"ד יש איסור מה"ת רק חולק על הרמב"ם דלהרמב"ם איכא מלקות מדאורייתא ולהראב"ד ליכא [ועיין בשו"ת מהר"ש ענגעל (ח"ג סי' כ"ז) שמפלפל הרבה בדברי הדגול מרבבה, עיי"ש]

ומופלא ביותר דברי רעק"א בשו"ת (מהדו"ת סי' י"ח) דמדברי הראב"ד משמע שליכא גם איסור דרבנן, וצ"ע.

☆

ולפום דברינו אצטט ד' השואל ומשיב (שם בסי' ש"ז) שמיישב בדרך נפלא עפי"ד הראב"ד ד' הגמ' בסוכה (כ"ה): והי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם, אותן אנשים מי היו נושאי ארונו של יוסף דברי ריה"ג, ר"ע אומר מישאל ואליצפן היו עב"ד הגמ', ומבאר בהקדם מה שיש לתמוה דמה שאלו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע וכו' הרי שפיר נגרעו ותשובתם תמונה בשאלתם כיון שהם טמאים ע"כ הם שונים מכל העם, והרבה תמהו ע"ז.

והנה י"ל דאותן אנשים שהיו טמאים לנפש נטמאו פעם שנית והם סברו דלא שייך לומר דנטמאו עוד דכיון שכבר נטמאו מקודם כד' הראב"ד, והגמ' בסוכה אומרת דפרשת טמאים נאמרה בו ביום נמצא דעד אז לא הי' להם במה להטהר

ואם כן אתי שפיר שטענתם היתה שיש להם דין כבזמן הזה שלפי דברי הראב"ד הרי לא שייך מוסף טומאה דהרי בשעה שנטמאו שנית עוד לא ידעו האיך להטהר, ואם כן בשעה שנטמאו שנית לא שייך הוספת טומאה דהוי כטומאה אריכתא מהטומאה הראשונה.

וע"ז אמר ר' יצחק הרי הוי יכולין להטהר דהיינו דכל שלא הי' להם אפר פרה הוי יכולין להטהר בטבילה לבד, ע"כ אמר ר' יצחק שהיו עסוקין במת מצוה וחל זמנם בערב פסח וכו' עיי"ש בדבריו, ותמצא נחת.

הראב"ד מקיל עוד יותר שאפי' אם נטמא פעם אחת שוב עד שנטהר אינו לוקה על טומאתו אפי' בעוד כמה ימים רק איסור דרבנן בעלמא

ובתשו' חתם סופר (סי' של"ט ביו"ד) השיב לשואל א' ששאלו היות ונמצא בספרים איזה רפואה לחולי רח"ל שבשעת החולי מושיט ידו לעכו"ם מת ויאמר להערל לחש קח ממני החולי שאינו מושיט לך ולי אתה מטיבו והוא בדוק ומנוסה, אמנם נפשו בשאלתו אם מותר לכהן להושיט יד לעכו"ם מת

והחת"ס המציא דרך שיוכל להשתמש בעצה הנ"ל ע"י שאם יארע שימות בקרבתו ישראל רח"ל ויטמא עי"ז באותו יום, א"כ לשיטת רש"י וזש"כ לשיטת הראב"ד שוב אין איסור תוספת טומאה, יוכל באותו יום להושיט יד לערל מת בפרט לשיטת היראים שעכו"ם אינו מטמא במגע כיון שאינו מטמא באוהל (עיין בתשו' מקדשי השם ח"א סי' ב' מה שהאריך בד' היראים הנ"ל ובהנחות דברי צני' א"כ מותר לנגוע בהעכו"ם כיון שממילא כבר נטמא, עכ"ד ודפח"ח.

☆

ובשו"ת שואל ומשיב (מהדו"ק ח"א סי' ש"ה) מבאר דשיטת הראב"ד דאפי' לאחר כמה ימים אין איסור מה"ת להוסיף טומאה, הוא דייקא בכהנים בזה"ז דממילא אין במה להטהר וא"כ הויא כטומאה אריכתא, אבל בכהנים בזמן שבהמ"ק הי' קיים, והי' דין טומאה וטהרה שפיר איכא נפק"מ אם הוסיף טומאה שע"ז הרי יום שביעי שלו יחול בעוד כמה ימים ואסור מה"ת וכו' שם דלדינא אפי' בזה"ז יש איסור דרבנן עכ"פ, עיי"ש

ובמנחת חינוך (מ' רס"ג סי' י"ח) משמע דסובר דלהראב"ד אפי' בזמן שביהמ"ק הי' קיים ליכא איסור מה"ת להטמאות אפי' אם מוסיף על ידי זה כמה ימי טומאה וראייתו דהרי בזמן הזה גם כן שייך למיחש שמא יבוא בן דוד היום ונמצא מוסיף ימי טומאה דלא יוכלו להזות עליו היום או למחר א"כ הוי ליה למיחש, ועכצ"ל דדעת הראב"ד אפי' בזמן שביהמ"ק הי' קיים.

☆

ובשו"ת בית יצחק (י"ד ח"ב סי' קנ"א) מביא דברי הראב"ד והמנ"ח הנ"ל והקשה דבעירובין מצינו לענין נזיר שאומר הריני נזיר ביום שבו דוד בא איסור לשנות יין ואם שתה לוקה וכו' והקשה לפי"ז בזה"ז נאסור להוסיף טומאה מחשש שמא בן דוד בא היום ונמצא מוסיף טומאה על טומאתו ונימא דלוקה.

ומתוך באופן נחמד עפי"ד הרמב"ם (בפי"א מפרה הל' ב') שמי שנטמא במת ושהה כמה ימים בלא הזי"ה כשיבוא לבי"ד מונק לו ג' ימים בפני בי"ד ודווקא בעם הארץ ולא בחבר, עיי"ש

והנה הרשב"א בתשו' (הובא ברמ"א י"ד סי' ר"ה) דבזה"ז לכו"ע דנינן כעם הארץ הואיל ורובן אינן בני תורה, עיי"ש א"כ שפיר קאמר הראב"ד שיכול להוסיף אפי' כמה ימים לטומאתו דאף אם יבוא בן דוד כשהוא כבר בתוך ימי

Yetev Lev

D'Rabeinu Joel D'Satmar
Eretz Yisruel Inc.

מוסדות יטב לב
דרבינו יואל מסאטמאר
בארה"ק תובב"א

ויזרע יצח"ק מאה שערים ויברכהו ה'

בתודה וקול זמרה, נברך בוצת השורה, ברכת מזל טוב, וברכות לרוב, קדם מעלת כבוד ידידינו החשוב האי גברא יקרא, עושה ומעשה למען מוסדותינו צדירא, האדם היקר באנשים, מחנך נפלא לעדרי צאן קדשים, משליך עצמו מנצח למען מוסדותינו, מרחיק נדוד לעורר לבב אנשי שלומינו, מלא חכמה ומדע, אוצר כל כלי חמדה, רב פעלים לתורה ולתעודות, מלא וגדוש בתורה ובחסידות, בנשי"ק

הרה"ג ר' יקותיאל יצחק בראך שליט"א

מנהל רוחני וחבר הנהלה במוסדותינו הק' בני ברק יצ"ו

לרגל השמחה השדויה בביתו, קול רינה וגילה על שפתו,
באירוסי בתו המהוללה שתח'י

עב"ג החתן החשוב מו"מ בתורה וביראה טהורה
כמר ישכר דוב שמידמאן ני"ו
ממובחרי תלמידי ישיבה גדולה תורה ויראה קרית יואל יע"א

בן האי גברא רבא ויקירא בנשי"ק
הרה"ג ר' אברהם אביש שמידמאן שליט"א
אבד"ק קראלי בפלעטבוש יע"א

וצרופה בזה ברכותינו, אל מע"כ ידידינו, שהזיווג יפה יעלה, ויבנו בית נאמן לשם ולתהילה, צוך אמוני עם סגולה, ויזכה לרב תענוג ונחת, מהם ומכל יוצ"ח בבית אחת, מצוך אושר ועושר והרחבת הדעת, וימשיך להרבות בפעליו הכבירים לטובת מוסדותינו בכל עת, ובשכר זאת יתברך בכל משאלות לבו לטובה, מידו ית"ש המלאה הפתחה והרחבה, וכט"ס.

החותמים למען שמו באהבה ובהוקרה
הנהלת המוסדות

פנינים וחידושים בגמרא מס' ביצה הנלמד במסגרת הבורת "יסודי התורה" נ"ג ע"י אחד המגי"ש

לעתיד לבוא יהיה הלכה כבית שמאי

והאתונות רועות על ידיהם, א"ר יוחנן מלמד שהטעימו הקב"ה לאיוב מעין עולם הבא ופירש"י שם כדתיב הרה וילדת יחידו דהריון ולידה ביום אחד, הרי מבואר שגדלה התבואה ביום החרישה, וכן יהיה לעתיד לבוא דהלידה יהיה ביום ההריון וכמו שהיה קודם חטא אדם הראשון דאיתא בגמרא (סנהדרין ל"ח) שמינית עלו למטה שנים וירדו ארבעה, וא"כ נמצא דלעתיד לבא שיהיה ההריון והלידה ביום אחד יהיה כל בעל חי נולד גמור ויהיה אסור גם לב"ש, ולפי"ז א"ש הגמרא דביצה אסורה מטעם שמה יבנה ביהמ"ק.

הטעם שלעת"ל יהיה הלכה כב"ש

ובטעם הדבר שבעוה"ז פסקינו כבית הלל ולעתיד לבוא יפסקו כבית שמאי, וכן איך אפשר לפסוק לעתיד לבוא כב"ש הרי כבר נפסקה הלכה כבית הלל, וזאת התורה לא תהא מוחלת, כתב המלבי"ם (רי"ש פרשת חקת) וז"ל: וכבר אמרנו שבענין זה היו מחולקים בית שמאי ובית הלל, ששמאי והנמשכים אחריו היה דרכם למאס בעוה"ז ולעזוב כל עניני החומר, והלל והנמשכים אחריו היו אומרים שאין לעזוב את העולם, וכבר אמרו שב"ש וב"ה נחלקו אם טוב לו לאדם שנברא משלא נברא, כי ב"ש קצו בעוה"ז ורעותיו ומאסו בו והשתדלו תמיד להפשית הנפש מהגוף, והיו אומרים שטוב היו לו לאדם אם לא היה נברא לחיות עם הגויה שהושמה הנפש במאסרו לרעתו.

וכבר כתב האריז"ל שמה שאין הלכה כב"ש וכרשב"י הוא מפני גודל מעלתם שלא עסקו בתורה עולם הזה כלל רק בתורת עולם האצילות, כי התורה מתפשטת בכל עולם ועולם והם נפרדו מזה העולם הזה ועסקו בתורת השכליים הנפרדים, והתורה כפי יסודותיה בעולמות העליונים הלכותיה משונים מכפי ענינה בעולם הגופים, ואמרו שבשמים פוסקים כב"ש וכרשב"י ושכן יפסקו ההלכה לעתיד לבוא לפי שיתפשטו הנפשות מן הגופים שאו תהיה ההלכה למטה כמו שהוא בעולם העליון, ועו"א כי תורה חדשה מאתי תצא שתהיה התורה למטה כמו שהיא אתי למעלה עכ"ד.

ובזה יל"פ מ"ש (אבות) "אל תהי בז לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לכל אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום", ר"ל שאם תראה ב"ש ור"ש שאין הלכה כמותם אל תבזה ואל תהי מפליג לדברים שנאמרו בשמם, שאין לך אדם שאין לו שעה, שלעתיד יהיה הלכה כמותם, ואל תאמר שא"כ יהיה שנוי בהלכות התורה על זה משיב שאין לך דבר שאין לו מקום, שבעולם העליון יש מקום להלכות אלה שנאמרו לפי הסוד והרוחני וע"כ יהיה לעתיד כשיהיה העולם ברוחניותו.

בגמרא (דף ה' ע"ב) "רב אדא ור' שלמן תרווייהו מבי כלוחית אמרו אף מתקנת ריב"ז ואילך ביצה אסורה מאי טעמא מהרה יבנה המקדש ותחזור התקנה הקדומה שאין מקבלים עדות החדש בשלשים באלול אחר המנחה ונמצא שכשיבואו העדים אחר המנחה שני הימים קדושה אחת הם, ויטעו ויאמרו אשתקד בשנה שעברה לפני שנבנה ביהמ"ק מי לא אכלנו ביצה שנולדה בראשון של ראש השנה ביו"ט שני, השתא בשנה זו נמי ניכל ויהיה זה טעות כי לא ידעו דאשתקד שעדיין לא נבנה המקדש שתי קדושות הן, והשתא שנבנה המקדש ואין מקבלים עדים לאחר המנחה נמצא שנוהגים יו"ט אפילו בלא ספק קדושה אחת היא ויש לאסור הביצה, וכדי שלא יטעו בה לכשיבנה המקדש אסורה גם בזמן הזה".

מקשין העולם דלפי מה דאיתא בכתבי אריז"ל דלעתיד לבא יהיה הלכה כבית שמאי, א"כ ממילא נמצא דלכשיבנה בית המקדש יהיה מותרת ביצה שנולדה ביום טוב כשיטת ב"ש, וא"כ איך אפ"ל דביצה אסורה בזמן הזה משום מהרה יבנה ביהמ"ק.

הלכה כב"ש רק בדברים שהם מחמירים

ובספר עיני חכמים (להגה"ק מאוסטרובצה - ח"א סימן כז) כתב לחדש דיש לומר דהא דאמרין דלעתיד לבא יהיה הלכה כבית שמאי היינו דווקא במה דב"ש מחמירים, דכעת אי אפשר לפסוק כוותם דאין בכחינו להחמיר כל כך, אבל לעתיד יתנהג העולם במדת הדיון שהוא כמדת ב"ש וע"כ יהיה הלכה כב"ש, אבל בדברים שהם מקולי ב"ש כגון ביצה שנולדה ביו"ט דב"ש אומרים תאכל, יהיה לעתיד לבוא ג"כ הדיון כב"ה.

לעת"ל יהיה ההריון והלידה ביום אחד, ולכו"ע היא אסור

ובאו"א מתרין (שם) בדרך פלפול דהנה טעמא דב"ש דמתירין ביצה שנולדה ביו"ט מבואר בריש המסכתא דס"ל כר"ש דלית להו מוקצה ונולד, והנה מבואר בגמרא (שם) דאף לר"ש דלית ליה נולד מ"מ בדבר שלא היה כלל קודם יו"ט ושבת ותחילת עיקר הדבר נתהווה ביו"ט או בשבת דהוי נולד גמור אסור אף לר"ש, והא דמתירין ב"ש ביצה שנולדה ביו"ט היינו משום דכל ביצה דמתילדא האידנא מאתמול גמרה לה, וא"כ ביצה שנולדה ביו"ט היה בעולם במעי התרנגולת מערב יו"ט וביו"ט לא נתחדש רק הלידה.

והנה איתא בגמרא (שבת ל) עתידה אשה שתלד בכל יום שנאמר (ירמיה ל"א ז) "הרה וילדת יחידו" והפי' הפשוט הוא דבאותו יום שתעבר אשה היא תלד, וכדאיתא בגמרא (ב"ב ט"ז) מאי דכתיב (איוב א' י"ד) "הבקר היו חורשות

צדקת רבי מאיר בעל הנס

כולל עצי חיים

כ"ב

ארץ הקודש תובב"א

אלקא דמאיר עננו

ויברך אלקים את יצח"ק

באותות הודאה והערכה, נשגור זאת הברכה, קדם מע"כ ידידינו וידיד נפש כל חי, רב פעלים לתורה ולתעודה עד בלי די, ויזרע יצח"ק מאה שערים, בפעליו ומעשיו הכבירים, משליך עצמו מנגד לבוא בעזרת ה' בגבורים, לטובת המוסדות הקדושים והטהורים, וגם לרבות מרבה להטיב בעדינו, בעזרתו המרובה לטובת כוללינו,

הרבני החשוב הנעלה והמפואר

מוה"ר יצחק מאיר קאפעל הי"ו

יו"ר "שבת אהים" ד'סאטמאר עיה"ב לאנדאן יע"א

לרגל השמחה השרויה בביתו, קול שישון ושמחה על שפתו,

בהכנס בנו יניק וחכים ניו
לעול התורה והמצוות

ויה"ר מקמי שמיא, שזכות רביה"ק מייסד כוללינו לו מסייע, להתברך באושר ובעושר וברב תענוג ונחת, וימשיך בפעליו הכבירים לפרט ולכלל מתוך הרחבת הדעת, ואלקא דמאיר יענהו בכל עת.

המברכים בקרא דאורייתא

הנהלת הכולל

הלכות ודינים, מפסקי הראשונים והאחרונים,
עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

הוקים להורותם

הל' ברכות (יא)

נערך ונסדר ע"י הרב יהואל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

כזית (כן מובא בשם הגר"ח מוולאזין (כמובא בשערי רחמים מנהג הגר"ח אות נ"א) וכן היה סובר החזו"א (או"ח סי' ל"ט ס"ק ו') מעיקר הדין אלא דהחמיר לכתחלה כשיעורים דלעיל) ובמידת השיעור אין לחשב את האוירים והנקבים הגדילים והנראים לעין, ובעינין שיהא בו שיעור הנ"ל בלא הנקבים. (משנ"ב ובאחרונים חלקו בין אוירים גדולים הנראים לאוירים קטנים וקשה לשער בזה).

זמן אכילת הכזית

ואכילת הכזית בכדי לחייבו בברכה אחרונה בעינין שיאכלנו בתוך שיעור כדי אכילת פרס - ושיעור זה המנהג היא להחשיב זמן של 4' מינוט" לשיעור כדי אכילת פרס, דהיינו שיאכל את כל הכזית תוך זמן של 4 מינוט, (כן מובא באחרונים דכן מנהג העולם לגבי ברכות ובאחרונים מובא עוד שיעורים י"א 2 מינוט וכן מחמירים לכתחילה בדיני דאורייתא באכילת מצה, וי"א 9 מינוט).

אבל אם אכל הכזית מעט מעט ונשתהה הרבה באכילתו בענין שמתחלת האכילה עד גמר האכילה נשתהה יותר מכדי אכילת פרס אינו מצטרף לברכה. ובענין שאוכל הרבה דהיינו שאוכל שיעור של כמה כזיתים די בזה ששיעור כזית אחד מביניהם יאכלנו בתוך משך זמן הנ"ל והשאר יכול לאכול מעט מעט. ולכן האוכל כמה פרוסות מזונות או כמה פירות וכדו' במשך זמן הרבה, יראה להקפיד שבמשך כל זמן האכילה יאכל כזית אחד מהמזונות או מהפירות בתוך זמן של 4 מינוט ויכול לברך לאחריה. (ובין אם יאכל אותה הכזית בתחילת האכילה בין באמצע ובין בסוף, בכל ענין שאוכל כזית בתוך 4 מינוט מברך לאחריה).

ומחשבין שיעורא דאכילת פרס משעת הבליעה ולא משעת הלעיסה (שבט הלוי ח"ט סי' קע"ג).
ובנסתפק אם אכל כזית בכדי אכילת פרס אינו מברך לאחריה. (משנ"ב סי' ר"ז ס"ק ד').

ברכה ראשונה אינה צריכה שיעור

האוכל או השותה אפי' משהו בעלמא מברך תחלה ברכה הראויה לאותו המין (שו"ע סי' ר"י ס"א, והטעם משום דברכה ראשונה היא משום דאסור ליהנות מהעוה"ז בלא ברכה וכיון דנהנה בכל שהוא חייב בברכה, ובכסף משנה (פ"ג מהל' ברכות ה"י"ב) כתב טעם אחר דלכן בתחלה יברך אפי' בכל שהוא דחיישי' שמא ימלך ויאכל כשיעור ונמצא שהיה צריך ברכה לפניו ואין בידו לתקן).

ברכה אחרונה צריכה שיעור

האוכל או השותה פחות משיעור אינו מברך כלל ברכה אחרונה (והטעם דגבי פת כתיב ואכלת ושבעת וברכת וגו' דקאי אברכה אחרונה, ואין אכילה בכל התורה פחותה מכזית, ואף בשאר דברים תקנו חז"ל ברכתם האחרונה כעין פת שהוא בשיעור כזית, ואף דמה"ת כדי שביעה בעינין מ"מ כשתקנו חז"ל אסמכוהו אלישטא דקרא דכתיב ואכלת ואכילה דכל התורה הוא בכזית, משנ"ב סק"ב ושע"ז ס"ק י"ז).

שיעור האכילה לחייבו בברכה אחרונה

האוכל מאכל בשיעור כזית חייב בברכה אחרונה. וגודל שיעור כזית - המנהג דהוא שיעור נפח של חצי ביצה המצוי בזמנינו (שהיא 27 סמ"ק) והאוכל בשיעור זה מברך לאחריה, ויש שכתבו שנכון להחמיר ולאכול שיעור קצת יותר מזה דהיינו שיאכל גודל שיש בו 33 סמ"ק ובס' וזאת הברכה (עמ' 347) נתן סימן בזה דקופסת גפרורים המצויה כיום בא"י נפחה (טלה ולא החלל בלבד) כ- 33 סמ"ק. (דיש הרבה דיעות בזה ומובאים באריכות בספרי האחרונים, והדיעה הנ"ל מובא למעשה בשו"ת שבה"ל ח"ו ועוד).

ויש שכתבו להחמיר דבענין שאינו רוצה לאכול ודאי כשיעור אזי לא יאכל יותר מגודל של 17 סמ"ק [והסימן בזה כתב בס' וזאת הברכה (שם) דנפח הפקק של בקבוק שתיה כולו (ולא החלל בלבד) כ- 10 סמ"ק], דהרבה אחרונים סברי דבשיעור כזה איכא כבר שיעור

לעילוי נשמת הרה"ח
ר' אליקים געציל פינקלשטיין ז"ל
ב"ר אברהם שמואל בנימין ז"ל
נלב"ע ו' תמוז
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת
האה"ח מרת אסתר פארקאט ע"ה
ב"ר מנחם ישראל ז"ל
נלב"ע ה' אדר
ת. נ. צ. ב. ה.

**הולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים
של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים**

הילולא הצדיקא

הגה"ק רבי שלמה בן הגה"ק רבי מאיר הלוי זי"ע הי"ד מקארלין
יומא דהילולא כ"ב תמוז (תקנ"ב)

יאלה תולדות

בקברו, וכשבא המלאך דומה הממונה על נשמות המתים לא הי' יכול לגשת אליו, והלך אל הרה"ק ושאלו מדוע הוא מונעו מלגשת אל איש זה עבר הרבה עבירות בחייו, וענה לו הרה"ק שיבוא אליו בעוד שלושת ימים, והתענה הרה"ק שלשה ימים וכשחזר אליו המלאך אמר לו: אמנם הוא היה בעל עבירה ועבר על כל התורה אך הרי החזיק ופרנס אחד שקיים את כל התורה כולה, ותמה המלאך עליו למה היה צריך לחכות שלשה ימים לתשובה זו, אמר לו הרה"ק שרצה לבדוק בעצמו האם נכון הדבר, ולאחר זמן החל לעסוק במלמדות לתלמידים.

נשיאותו

לאחר פטירת רבו הרה"ק רבי אהרן הגדול שנפטר בשנת תקל"ב בדמי ימיו כשהוא בן ל"ו שנים, לקח ר' שלמה את בן רבו אשר שנתפרסם ברבות הימים לרבי אשר הגדול מסטולין, וגדלו וחנכו כדי שיתעבד לאילנא ברברא ויוכל למלאות מקומו של אביו הק', והוא עצמו לא רצה לקבל עליו את עול העדה, והמשיך ליצוק מים ע"י הרה"ק המגיד זי"ע, עם הסתלקותו של הרה"ק המגיד נסע להרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע, אבל רבי מיכל לא רצה לקבלו כחסיד וגזר עליו להנהיג עדה בעצמו. ואז בא אליו רבו הרה"ק ר' אהרן בחלום וביקש ממנו "היה אתה האיש על העדה", אבל הוא סרב, עד שהבטיח לו רבו אם תקבל עלך הנשיאות תראה מסוף עולם עד סופו ואז קבלו, ויקץ והנה חלום ובכוחו לראות מסוף העולם עד סופו.

פעם הגיעו אליו בבכי רב מקורביו של גביר אחד, נוטה למות, ונתנו לו פדיון כדי שיתפלל עליו, באותו יום בא אליו הממונה על ההקדש של העניים, להזכיר אשה מנשי העניים היושבת על המשבר ומקשה לילד, עד כדי כך שהיא והולד בסכנה, ראה ר"ש ברוה"ק שנשמת הגביר תכנס לאחר הסתלקותו בך הנולד, וכל זמן שלא ילך הגביר לבית עולמו, לא תוכל האשה ללדת, וכן הי' מיד עם הגיע השמועה על מות הגביר הגיעה גם הבשורה שהאשה ילדה בן זכר, ספרו לר"ש שבהקדש אין עצי הסקה, והקור שם גדול, נטל מהפדיון שקיבל מן הגביר לקנות עצים, כי אמר הלא הריך הנולד הוא הגביר בעצמו, והמעות מעותיו, כן נתן לצרכי הברית, עברו שנים והגיע בנו הצעיר של הגביר הנפטר לגיל הבר מצווה, הכינו בני הגביר סעודה גדולה, בראש הקרואים הי' הרה"ק ר"ש, ובין המזומנים הי' גם עניי העיר ובתוכם הילד, הילד העני לא רצה בשום

הרה"ק ר' שלמה מקארלין זי"ע נולד בשנת ת"ק לערך בעיירה טולטשין, לאביו הג"ר מאיר סג"ל שהי' למדן גדול וירא שמים מרבים, כבר במעלליו התנכר הנער שלמה בכשרונותיו הברוכים ובעל ראש חריף ושנון, ועד מהרה יצא שמו לעילוי מופלא, כשהגיע לפרקו לקחו לחתן לבתו גביר אחד מן העיר קארלין, ועבר לדור בקארלין ליד חותנו, ושם המשיך לשקוד על דלתי התורה והיראה בהתמדה גדולה ובעמקות נפלאה, ונקרא בפי כל "רבי שלמה חריף".

התקרבותו לדרך החסידות

אז ישב בקארלין הרה"ק רבי אהרן הגדול שרבו הק' המגיד ממעזריטש זי"ע ציוה עליו שכל נשמה גדולה שיפגוש יקרב אותו לחסידות וישלחנו אליו, וכשפגש את האברך העילוי ר' שלמה שבא לגור בעירו ראה עליו שהוא נשמה גדולה ומיד ויקרב אהרן אותו להקדישו, ור' שלמה נעשה אז לתלמידו המובהק ועל ידו נתקרב לחסידות, ונסע עמו למעזריטש להמגיד הק' ונעשה לאחד מגדולי החבורה, המגיד חבבו והעריכו מאד, ואמר עליו: "נפשו כאבן השואבת, נמשכת רק לנקודת האמת, להשיג יר"ש טהורה", ומסופר דכשבא הרה"ק רבי שלמה לבית המגיד הק' אמר המגיד בואו ונקבל את פני משיח בן יוסף.

גם הרה"ק רבי אהרן הגדול חיבבו מאוד ומסופר שפעם התאספו המתנגדים בעיר פינסק לזון בענין ה"כת" החסידים ושלחו לקרוא את הרה"ק רבי אהרן הגדול, ובא עם תלמידו הרה"ק רבי שלמה מקארלין, ובלהט הדברים העיז אחד פניו וצעק: "דער קליינער וואקסט נאך איבער דעם גרויסן", כשיצאו מהאסיפה נענה הרה"ק רבי אהרן ואמר: בכל האסיפה לא שמעתי שום דברי אמת, כי אם זאת "דער קליינער וואקסט נאך איבער דעם גרויסן".

כאשר הפך להיות חסיד השליך מעליו כל טרדות עוה"ז ועסק בעבודת ה' במסיני'פ מתוך דחקות גדול, וממש לא הי' בבית לחם לאכול ובני ביתו לא יכלו לסבול הרעב והדוחק, ורופא אחד שראה בצרתם גמר בלבו לייסר את הרה"ק על שמפקיר בני ביתו בעירום ובחוסר כל, אך כשנכנס לביהמ"ד וראה את לימודו ועבודתו הק' נהפך לבו בקרבו והי' נותן להרבנית בכל שבוע ארבעה זהובים להחיות נפשה וביתה, ומסופר שקודם שמת רופא זה ביקש שיודיעו להרה"ק מפטירתו, ויצא הרה"ק אחריו ללוותו לבית עולמו, ולאחר זיבולא בתרייתא תקע מקל

רבו הרה"ק ר' אהרן הגדול אמר פ"א לרבו הרה"ק המגיד, שיש לו אברך שבשעה שאומר התהלים בליל יוהכ"פ, כשאומר הפסוק "ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ" לא נשאר בפולין ליטא רייסן שום ניצוץ שלא העלה אותו, וידוע שכל מי שנגע בידו הקדושה לא נפטר בלי תשובה.

עושה פלא

הי' מפורסם לבעל מופת גדול, והי' נקרא בפי צדיקי דורו בעל שם טוב קטן, תלמידו הרה"ק ר"מ מלעכעוויטש ז"ע הי' אומר: "הצדיקים כינו את רבי הקדוש רבינו שלמה בעל שם קטן, אני אומר שהוא הי' בעל שם גדול, בעל שם בשלימות, ממני לא הסתיר מאומה הכל גילה לי". פ"א הגיע לאיזהו מקומן לשבות שם שב"ק, ובהיות והמקוה הי' קר רצו החסידים לחממה בשבילו, הרתיחו מים ושפכו לתוך המקוה, אחד מן החסידים רצה לראות אם כבר הפיגה המקוה את צינתה, ונכנס להמקוה ערום, והחסידים לא ידעו מקד ושפכו עליו מים הרותחים מלמעלה, ונכוה מראשו ועד רגליו, עטפוהו בסדינים ונשאוהו לבית חותנו, כשראוהו חותנו שהי' מתנגד לא רצה להכניסו לביתו באמרו הוא רצה להכין מקוה עבור הרבי שהרבי ירפאהו, לקחוהו לשטיבל השכיבוהו על הספסל והי' מוטל שם ביסורים גדולים, לעת מנחה בבוא הרה"ק ר"ש להתפלל, הביאו החולה לפניו, ציוה להניחו על מטנו [הגם שהקפיד על כך שלא ישב שום אדם על מטנו, ואם ישב אדם, לא ישן יותר על המטה] החל לומר "הודו" ובהגיע לפסוק "ישלח דברו וירפאם", הרגיש החולה כי יסוריו חולפים ועוברים, עברו רגעים ספורים והנה קרמו הכוויות עור חדש וכל גופו מבריא, כשהגיע ל"רפאנו" בחזרת הש"ץ וסיים "רופא חולי עמו ישראל" שב בשרו כבשר ילד קטן, עם גמר קבלת שבת קם ממטו.

סיפר הגה"ק בעל תורת חסד מלובלין זצ"ל שפעם ראה איש אחד נותן תיקון ביומא דהילולא של הרה"ק רבי שלמה מקארלין ז"ע, וסיפר האיש שהוא נסתמא על עיניו רח"ל והלך להרה"ק ושח אליו צרתו, אמר לו הרה"ק ר' שלמה דאם הוא מאמין שהקב"ה פוקח עורים אז תראה, אמר לו האיש דהוא מאמין בזה, אמר לו הרה"ק, א"כ אתה צריך לראות, ואמר האיש הזה דאינו רואה, אמר לו הרה"ק, אז אין אתה מאמין, וכך חזר הדבר הרבה פעמים, עד שלבסוף אמר האיש "יעצט גלייב איך באמת", אמר לו הרה"ק "זעהסטו באמת", וכן היה שהתחיל לראות בעיניו.

סיפר כ"ק האדמו"ר מסקווירא זצ"ל שהמשרתת בבית הרה"ק מקארלין נסתלקה בדמי ימיה ר"ל ולא היה מי שיאמר קדיש אחריה, ואמר הרה"ק שהוא יאמר קדיש בעבורה, בלילה הראשונה באתה בחלום להרה"ק שיפסיק לומר קדיש לעילוי נשמתה, דבקדיש הראשונה שאמר בשבילה עלתה נשמתה למדרגה גבוה כל כך שא"א לעלות יותר.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

אופן לישיב בין העניים ורצה לישיב חזקא בראש המסובים, ר"ש ראה זאת שלמעשה תובע הילד מקומו הראוי שהרי הוא הבעל שמחה, ע"כ אמר הרי הוא ילד, נעשה רצונו ואל יפריע השמחה, וכך הי' לכל אורך הסעודה הוא רצה מנה חשובה וכדו', ולפליאתו של אמו שאין דרכו של הילד כך, כשחלקו מעות לעניים רצה שיתנו לו יותר, בני הגביר חשבו שכבר הגדיש את הסאה, נטלו אותו וזרקוהו אותו לחוץ, חרה הדבר לר"ש בידעו שזהו אביהם וכך נעשה לו, ועוד ראה הרבה דברים אשר לא היה יכול לסבול ובקש מהש"ת שיטול ממנו מדרגה זו.

עד מהרה נתפרסם גדלותו, ורבים החלו להשכים על פתחו, חסידים שחפשו דרך ה', ואף פשוטי המון עם אשר זקוקים לישועה ורחמים נהרו אליו, והוא מרוב אהבת ישראל הבעור בקרבו לא השיב פניהם ריקם, ונתפרסם לאיש קדוש, ולפועל ישועות ובעל מופת ונקרא בפי החסידים "הבעל שם טוב הקטן".

מלהיב לבבות

גם את תלמידיו חינך והרגילים לעבודת ה' במסינ"פ ולהתפלל בביגעה ובהתלהבות גדולה, ואכן תלמידיו הי' תלמידי חכמים ובעלי מדרגה, והיו יושבים חדשים בבית מדרשו ודבקו בו בכל נפשם, והי' מכניס אש להבת שלהבת בליבם שהיו מתפללים בהתלהבות גדולה עד שנפלו על הארץ מכלות הנפש, פעם בסעודה שלישית בעת רעוא דרעיון פירש הפסוק "כל מעייני בך - מין גאנצע קוועלונגען איז נאר אין דיר" ונתלהבו החסידים מאוד, ושלשה ימים לא יכלו לצאת לעסקי החולין שלהם. חסיד אחד מהנוסעים אל הרה"ק הבעל התניא נתעוררו לו פעם הרהורים וספיקות באמונה רח"ל, ונסע לרבו ושוחח עמו הרה"ק ולימדו פרקי אמונה ודעת והוטב לו, לאחר כמה שבועות שוב נתעוררו לו הספיקות וחזר לרבו והוטב לו קימעה, וחזר הענין בפעם שלישית גם כן, כשחזרו הבלבולים בפעם הרביעית נתיישב בלבו ונסע אל הרה"ק רבי שלמה מקארלין, והגיע לשם באחד מימי חול קודם התפילה, ובהגיעו הניח אז הרה"ק תפילין ובשמעו האיך שהרה"ק אומר "וארשתיך לי באמונה" תיכף עזבוהו כל המחשבות והבלבולים לצמיתות, ונסע לרבו הק' וסיפר לו כל מה שהיה אצלו, ושאלו למה זה כשבא אצלו ואף ששוחח עמו רבות, לא הוטב לו כי אם לזמן מה, ואילו אצל הרה"ק מקארלין לא שמע ממנו כי אם איזה תיבות והוטב לו לתמיד, השיב לו רבו: הנה כתיב "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים" שיש שני בחינות בצדיקים, ישנו מי שהוא בבחינת "ציון" ואצלו אי אפשר להוושע כי אם על ידי "תורה", וישנו צדיק שממנו אפשר להוושע גם בבחינת "דבר ה'" בלחוד דהיינו אפילו בכמה תיבות בלבד, וזהו רק בבחינת "ירושלים" דהיינו "יראה שלימה" והוא הוא הרה"ק קארלין.

פע"א אמר: "מען קען זיין אַ מחיה מתים אַ פוקד עקרות און אַ רופא חולים... אבער שווערער פון די אלע זאכן איז אריין ברענגען יראת שמים אין אַ אידישע הארץ".

קורות וסדר תקופת ימי בית שני
מיוסד עפ"י מדרשי חז"ל וספרו אגדה

תקופת בית שני

לה

ינאי בנבלותו:

ותקצור נפש העם במלך ובדרכי הצדקים אכירי הלב, ויתחכמו מאויביהם מציקיהם, ויבקשו להם בני ישראל גם הם צבא בני נכר שיעמדו לימינם, וישלחו לארץ סוריא למלך דמטריוס שיחיש לעזרם, וירא דמטריוס שכבר סר לב העם מאחרי ינאי ויעל עליו בחיל עצום ורב ויחן ליד עיר שכם, ויצא ינאי לקראתו עם חיליו וגם בעשרים אלף איש מיהודה שעוד עמדו לצידו, וינסה דמטריוס לפתות את השכירים היוונים לבטות מאחרי ינאי, וינאי השתדל למשוך אליו את היהודים אשר עמדו לצד דמטריוס ולא יכלו, ותהי המלחמה ביניהם עד שגבר חיל דמטריוס וישמדו את צבא שכירי ינאי ורבים מהיהודים אשר אתו, ויימלט ינאי ההרה בדד ומשומם, ויחמלו אנשי הצבא על בן החשמונאים שנכשל לפני צריו ויאספו אליו ששת אלפים איש ונסחפו אליהם גם רבים מהיהודים אשר במחנה דמטריוס, וירא דמטריוס שחזר לב בני ישראל אחרי ינאי להצילו וייבהל ויסוג אחרו לארצו.

מיד היה ינאי ככלב ששב אל קיאו, ויוסף לחטוא שבע על חטאותיו, ויגר מפני ישראל אשר ממולו פן יבואו הגוים שכני יהודה לעזרתם, ויתן יד לנכרים ויחזיר למלך ערב את המקומות אשר לכד ממנו בארץ גלעד ומואב למען לא יעלה עליו לעזרת העם, ויילחם ינאי עם הפרושים ויהרוג רבים מהם ויאסור מהם בכלא והנשארים גמלטו והתחבאו וירדוף אחריהם ויכבוש את העיר, ויתפוש שמונה מאות מיראי ה' ויביאם לירושלים ויגדל בהם נקמתו, ויסב במשתה במקום גבוה ברחוב העיר לעין כל ויצו ינאי וימסרו את שמונה מאות הפרושים וציוה להביא נשיהם ובניהם וישחטם למראה עיניהם, ולמראה עיני אלפים ורבבות שברחוב, וינאי היה מתלוץ להשתעשע במחזה הדמים. (וראו כמה גרמו ישראל להם ולדורות בחמלם על רשע מתאכזר זה בנסו מפני דמטריוס).

ועד שנזדעזה הארץ כולה למראה התעתועים, ויקראו ישראל את שמו "ינאי הדוקר במדקרות חרב" וינסו כמה אלפים מהפרושים באישון לילה ויעזבו את הארץ וישבו בארץ גליות כל ימי מלכות ינאי.

המשך יבוא אי"ה

מלחמה בה' ובתורתו:

ויקח ינאי חיל שכירים וילך אל סלע המדבר אשר לערב ויך את גוי ערב, וילכוד את הערים הבצורות אשר להם, ויסע ויבוא מדבתה וילכדה ויך את הערביים אשר במואב וגלעד וישם אותה למס עובד, אלא שלא היה אלקים עם ינאי ובעת שחזר לירושלים שם לו מלך ערביים כמה מארבים במקומות שוממים ובקושי ניצל ונמלט מהמארבים, וכשחזר לירושלים שמע שהפרושים שמחו לבשורת הפורעניות אשר כמעט הגיעתו, ויפגע בהם בזרוע הנטויה, ותהי מריבה גדולה בינו ובין העם ויהרוג בהם ינאי יותר מחמישים אלף נפש, ותגעש ותרעש ארץ יהודה ותגדל העזובה וכל אשר בארץ חזרה תחת שלטון הצדקים.

וירא ינאי שהעם מתנכר והולך ממנו, ויכיר ברעה גדולה אשר נגד פניו, ויפתח בדברי פיוסים ויבקש מהעם שיחדלו משנאתם אליו, ויאמרו אליו, אם מות תמות אז נטהר לבבינו משנאתך כי איש מוות אתה שהרגת אנשים טובים ופשעת בדעת החכמים הפרושים.

ברוך גובה דין רשע:

בימים ההם שימש יששכר איש כפר ברקאי ככהן גדול, ורשע ועם הארץ היה, וקנה כהונה גדולה מינאי בדמים, ויששכר הי' מבזה את עבודת הקודש שהיה כורך ידו בשיראים של משי ועובד עבודה שלא יתלכלכו ידיו בבשר ובדם, ועזרה מצווחת ואומרת, צא מכאן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד את עצמו ומחלל קדשי שמים, ויהי היום והי' ינאי המלך והמלכה מסוכים בסעודה אמר המלך גדי עזים משובח למאכל, והמלכה אמרה שכבש משובח, אמרו נשאל ליששכר איש כפר ברקאי שהוא כהן גדול ומקריב קרבנות בכל יום ויודע היכן לבשל קדירתו, בא יששכר כהן גדול והראה בידו דרך גסות וליצנות, אם גדי עזי משובח נקריבנו לקרבנות תמידים, אמר ינאי כיון שהניף ידו ואין עליו אימת המלך יכרתו ליד ימינו, ויתן יששכר שוחד לעבדי המלך ויחתכו ליד שמאלו, כששמע המלך מזה צוה שיחתכו גם יד ימינו, שמעו חכמים ואמרו, ברוך הוא הקב"ה שגבה מיששכר דינו בעולם הזה.

משו"לחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — כה — בלתי מוגה

יום ה' פרשת בהעלותך תשס"ח לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר מבורשטיין שליט"א

בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א בקרית יואל יע"א

אויך איז דארט געווען אן אוהל וואס מ'האט צוגעבויעט דערצו און פארגרעסערט (האוהלים נהרוו בעוה"ר בשנות הועם ע"י הרשעים ימ"ש, ובמשך הזמן הקמו מחדש).

דער ממלא מקום פון רבי אייזיקל איז עמטליך געווען דער בכור רבי סענדר ליפא ז"ל, ער איז געווען רב אין זידיטשוב, און ער נאך געפארן צום ראזעלער רב (הרה"ק ר' יודא צבי מראזלא זי"ע בן הרה"ק רבי משה מסאמבור זי"ע והתן הרה"ק בעל עמרת צבי מוודיטשוב זי"ע), ער איז געווען אן אדם גדול. אבער די חסידים האט רבי אלי' בן הרה"ק מהרי"א איבערגענומען. ס'איז געווען א מאדנע זאך וואס מ'האט נישט פארשטאנען, ס'איז געווען א הידוש, ווייל רבי סענדר ליפא איז דאך געווען אלע יארן א גרויסער מפורסם, א גרויסער גאון איז ער געווען אין נגלות התורה און אין נסתה, ער איז דאך געווען דער עלטסטער זון, ער איז געווען א מורא'דיגער בעל תפילה, א געוואלדיגער געלונגענער מענטש, נאכן הסתלקות איז עפעס דער עולם געגאנגען צו רבי אלי'. ער איז געווען דער דריטער זון. רבי סענדר ליפא האט געדאווענט אינעם ביחמ"ד פון רבי אייזיקל, און רבי אלי' האט געדאווענט אין ביחמ"ד פונעם עמרת צבי.

דערציילט מען נאך אז עס איז געווען אן אלטער איד וואס איז געווען ביי רבי אלי', ער איז געווען א גרויסער תמים, א זידיטשובער חסיד, און דאס ביחמ"ד פונעם עמרת צבי איז געווען א קליין ביחמ"ד, און דאס ביחמ"ד פון רבי אייזיקל איז געווען א גרויס ביחמ"ד, און ביי רבי סענדר ליפא איז דאס ביחמ"ד נישט פול געווען, און ביי רבי אלי' איז געווען נישט אויסצוהאלטן דאס שטופעניש, איז דער אלטער איד אריבערגעגאנגען צו רבי סענדר ליפא און

האדמו"ר מבורשטיין הזמין את רבינו שליט"א להתנות בתו תחי' עב"ג בן הרה"צ ר' הערשל כהנא שליט"א בן האדמו"ר מספינקא אנטווערפן שליט"א, שהתקיים למז"ט י"ט סיון א' קרח העל"ט.

האדמו"ר מבורשטיין: מיר זענען קרובים מיט די משפחה פונעם מהותן, קודם איז דאס דאך מיין שווערס משפחה (כ"ק אדמו"ר ר' משה אליקים בריעה כהנא שליט"א מספינקא בני ברק), און נאכדעם איז דאס דאך פשעווארסקער אייניקלעך. איך האב געהאט א באזונדערע נאנטקייט מיט רבי יענקלעל מפשעווארסק ז"ל, כ'פלעג צו פארן צו איהם כסדר.

היינט איז דאך ט' סיון.

רבינו: ס'איז דאך דעם זידיטשובער רבינעס יארצייט. (הרה"ק מהרי"א מוודיטשוב זי"ע).

האדמו"ר מבורשטיין: איינמאל בין איך שוין געווען אין זידיטשוב אום ט' סיון. י"א תמוז (ביומא דהילולא של העשרת צבי זי"ע) בין איך שוין געווען עמליכע מאל מיט קבוצות.

דעם אוהל אויפן ציון פונעם עמרת צבי, האט געהאט די זכי' אויפצושטעלן א איד וואס דאווענט ביי אונז אין בית המדרש.

רבינו: איך בין אויך געווען אין זידיטשוב, נאר נישט אויף די יארצייט. ס'איז מיר שוין אויסגעקומען דארט צו זיין נאך איידער עס איז בכלל געווען א אוהל.

האדמו"ר מבורשטיין: מיר זענען דארט געווען דאס ערשטע מאל מיט 21 יאר צוריק, תשמ"ז, דעמאלטס איז נאך טאקע גארנישט געווען. יעצט איז שוין דא דארט צוויי אוהלים. רבי אייזיקל האט געהאט א באזונדערן אוהל.

געבעטן א טובה אז ער זאל מוישן דאס ביהמ"ד מיטן ברודער, דא איז דאך דער עולם קלענער... האט זיך רבי סענדר ליפא אנגערופן "ווען איך ווייס ווען נישט ווער איר זענט מאך איך איך אגל של עצמות..."

רבינו: דער חידוש איז, ווייל איך האב געהערט פונעם מאטן ז"ל אז נאכן עמרת צבי האט איבערגענומען וויין איידעם רבי הערצל ז"ל לאבין (חתן הרה"ק העמרת צבי מוידטשוב זי"ע), אינעם ביהמ"ד פונעם עמרת צבי, אבער שפעטער אז דער עולם האט אנגעהויבן צו פארן צו רבי אייזיקל האט רבי הערצל איבערגעגעבן פאר רבי אייזיקל דאס ביהמ"ד.

האדמו"ר מבורשטיין: דאס איז טאקע געווען מתחילה, שפעטער אויף שבעות נאכן הסתלקות פונעם ראזלער רב ז"ל בשנת תר"ז, איז געקומען צו פארן קיין זידיטשוב מ'האט דעמאלטס געזאגט א מספר פון צוויי טויזנט אידן, מ'האט געדאווענט אינעם עמרת צבי'ס ביהמ"ד, ס'איז נאכנישט געווען קיין אנדערע ביהמ"ד, דער עולם איז דאך געקומען צו רבי אייזיקל, האט רבי הערצל אפגעטרעטן. שפעטער האט רבי אייזיקל געמוזט מאכן אן אייגן ביהמ"ד. קודם איז עס טאקע געווען קלענער, שפעטער האט מען שוין געבויעט א גרעסער ביהמ"ד.

מיין זיידע (כ"ק הגאון הצדיק רבי נחמן כהנא זצ"ל האדמו"ר מספינקא בני ברק) האט דערציילט אז ער האט געהערט פון א שוואגער פונעם אמרי יוסף זי"ע, מיטן נאמען רבי אנשיל, אז ער איז געווען אין זידיטשוב אויף שבעות תרל"ב, דאס לעצטע יאר פארן הסתלקות, און עס איז שוין געווען דער עולם אומדערטרעגליך, מיט אלעס וואס מ'האט צוגעבויעט, און צוגעלייגט שאטערס, און רבי אלי' האט דעמאלטס געוואלט בויען א גרויס ביהמ"ד, עס זענען דאך געווען אסאך גבירים וואס זענען געקומען קיין זידיטשוב, ער וואלט געקענט שאפן דאס געלט.

רבינו: יא, רבי אייזיקל האט געהאט אסאך רייכע חסידים. עס זענען געווען אסאך זידיטשובער חסידים וואס זענען רייך געווען פון די אויל גרובענס, מ'האט געגראבן נאפט.

האדמו"ר מבורשטיין: ער האט דאך זיי געוואונטשן און זיי זענען געווארן עשירים.

האט דער ר' אנשיל דערציילט אז רבי אלי' האט ערב יו"ט געלאזט אנברענגען דארט אין הויף האלץ מיט

שטיינער, כדי דער עולם זאל זעהן אז מ'גייט בויען, און ער האט געטראכט אז מוצאי יו"ט ווען דער עולם וועט זיך געזעגענען וועט ער זיצן ביי די טיר און ער וועט נעמען געלט פארן נייעם בנין, אבער ער האט גארנישט געזאגט פארן פאטער דערוועגן.

ווען רבי אייזיקל איז ארויסגעגאנגען ערב יו"ט צו די מקוה האט אים רבי אלי' באגלייט און ער האט געזען ווי ס'איז אנגעלייגט די זאכן, פרעגט ער וואס איז דאס? זאגט רבי אלי' "דעם מאטנ'ס ביהמ"ד איז שוין זייער קליין, און מ'דארף פארגרעסערן".

זאגט אים רבי אייזיקל "הער וואס איך זאג דיר, איך וויל נישט אז מען זאל נעמען געלט ביי אידן אויף עצים ואבנים".

עס איז געקומען מוצאי יו"ט האט רבי אייזיקל מורא געהאט אז מ'וועט אים נישט פאלגן, האט ער געזאגט אז ער געזעגענט נישט דעם עולם, אינדערפרי איז מען אריינגעקומען צו רבי אייזיקל און מ'האט געזאגט אז דער עולם וויל אהיימפארן קיין אונגארן, און מ'איז דא געבליבן פון שבעות, און קיינער וויל דאך נישט אהיימפארן אומגעזעגענט. האט רבי אייזיקל געזאגט אז דער עולם זאל זיך צוזאמען קומען, און ער וועט ארויסקומען אויפן גאניק און געזעגענען דעם גאנצן עולם אויפאמאל. אלעס ווייל ער האט מורא געהאט אז רבי אלי' וועט נעמען געלט.

עס זענען דארט צוזאמען געקומען אלפים אידן - האט ר' אנשיל געזאגט - רבי אייזיקל איז ארויסגעקומען אויפן גאניק און ער האט געוואונטשן מיט פארמאכטע אויגן, און מיט ביידע הענט, ער האט געווינטשן און געווינטשן, האט מיין זיידע געזאגט אז ר' אנשיל האט אים געזאגט אז יעדער האט זיך געקענט שווערן אז ער האט זיך אויסגעערעדט פארן רבי'ן זיינע בקשות און דער רבי האט אים געווינטשן, אזוי האט זיך געדוכט פאר יעדן איינעם.

יעדער האט געזאגט אז דער רבי האט צו מיר גערעדט. דאס איז געווען יענעם שבעות תרל"ב, און מ'האט טאקע נישט געבויעט, א יאר שפעטער (ש' סיון תרל"ג) איז רבי אייזיקל נסתלק געווארן.

רבינו: דער טאטע פלעגט דערציילן אסאך מעשיות פון זידיטשוב, ער האט אסאך געהערט פונעם שוואגער דער סלאטפינער רב ז"ל (הנה"ק רבי חיים יצחק אייזיק הלברשטאם זצ"ל אב"ד סלאטפינא בן הרה"ק ר' יהושע מדאלנא זצ"ל

דברי חיים געזאגט זידיטשובער הימלען זענען אמת'ע הימלען.

בעפאר ער איז געווארן רבי פלעגט ער צו קומען קיין צאנז, דער דברי חיים האט אים שטארק מקרב געווען, ער איז געווען א גרויסער מתמיד.

אמאל ווען ער איז געזעסן אין צאנז ווינטער, איז ער אריין אין ביהמ"ד און ער האט אזוי געלערנט הויך אויפן קול, און דער דברי חיים איז ארויסגעגאנגען אונטערן הויז און ער האט אים געהערט לערנען איז ער צוגעגאנגען צו די טיר און ער האט זיך צוגעבויהן הערן ווי אזוי ער לערנט, ער איז געווען אום ווינטער און עס האט אנגעהויבן צו שנייען און עס האט אים צוגעדעקט אזוי ווי די מעשה מיט הלל הזקן (ויטא ל"ח ע"ב), און קיינער האט נישט געוואוסט וואו דער צאנזער רב איז געלם געווארן. בקיצור, ביז מ'האט אים געטראפן אזוי פארשנייט, ער איז שיעור דארט פארפרוירן געווארן. מ'האט אים אריינגעטראגן אין שטוב און אנגעווארעמט, האט ער געזאגט אז ער איז דורכגעגאנגען און ער האט געהערט לערנען תורה לשמה האט ער זיך נישט געקענט אפשיידן.

האדמו"ר מבורשטין: ער איז טאקע געווען א פלא בימים ההם, קודם טאקע די מדריגות, מ'האט געזעהן בעל שמיסקע זאכן.

רבינו: דער טאטע ז"ל האט געזאגט אז ער איז געווען א גרויסער ארעמאך, ער האט נישט געהאט קיין געלט, און ער איז ארומגעפארן, ער האט זיך שטארק געמוטשעט, ער האט געהאט א שטוב מיט קינדער, ער האט נישט געהאט קיין פאסטן, האט ער זיך מיישב געווען אז ער וויל ווערן א שוחט. ער איז געגאנגען צום ערשטן בעלזער רב, ער האט געוואוסט אז דער בעלזער רב האט א גרויסן איינפלוס אויף א גרויסע געגענט וועט ער אים קענען שאפן א שחיטה פאסטן, ער האט זיך אויסגעלערנט שחיטה און ער איז אריין צום בעלזער רב דערוועגן, אבער ער האט אים גארנישט געענטפערט.

עס איז אריבער א שטיק צייט און ער האט גארנישט געהערט, און דא גייט אריבער א חודש נאך א חודש און עס איז איהם שווער ער דארף פרנסה, איז ער אריינגעגאנגען צום אלעסקער רב (הרה"ק בעל לב שמה התן השר שלום מבעלזא ז"ע) און ער האט זיך אויסגערעדט פאר

חתן הרה"ק ר' יודא צבי מדאלינא ז"ע בן הרה"ק רבי ישכר בעריש מדאלינא ז"ע בן הרה"ק ר' יצחק אייזיק מווידיטשוב ז"ע, ער איז דאך געווען א זידיטשובער אייניקל, און ער האט געדאווענט מיטן זידיטשובער נוסח.

הרה"ח ר' זאב וואלף גליק הי"ד וועד להוצאת ספרי רבינו שליט"א: רבי יודא הערש איז געווען א ראזלער אייניקל? ער האט אפשר געטראגן דעם נאמען נאכן ראזלער רב?

רבינו: ער איז נישט געווען קיין ראזלער אייניקל, ער איז געווען א דאלינער אייניקל.

האדמו"ר מבורשטין: ער האט געהייסן נאך הרה"ק רבי יודא צבי מסטרעמין ז"ל. רבי בעריש'ל דאלינער איז דאך געווען אן איידעם ביי רבי אברהם'טשע פון סטרעמין ז"ל (בן הרה"ק ר' יודא צבי זצ"ל).

דער דאלינער רבי איז שפעטער געווען דער גרעסטער רבי פון די זידיטשובער אייניקלעך.

מיין זיידע, מיין מאמעס טאטע, רבי אלעזר וויינבערגער ז"ל, איז געווען א דאלינער חסיד, ער איז נאך געפארן צו רבי בעריש'ל, שפעטער אויך צו רבי יודא הערש. מיין מאמע פלעגט דערציילן ער איז שוין געווען א זקן, אינדערהיים האט געהייסן א זקן א איד א בן שבעים, ער האט געוואוינט אין חוסט, איז געווען די סלאטפינער חסידים האבן זייער געוואלט אז ער זאל פארן צום סלאטפינער רב, ער איז געווען אן אלטער דאלינער חסיד, האט זי דערציילט אז ווען ער איז איינגאנגעפארן אויף שבת איז געווען א גרויסער שמחה דארט, די זקנים האבן אים אויפגענומען.

רבינו: דער טאטע ז"ל פלעגט זייער אסאך רעדן פון זידיטשוב, ער פלעגט רופן דעם רבי'ן ר' אייזיק'ל "דער זידיטשובער רבי".

ער האט דערציילט פארשידענע מעשיות פון אים.

האדמו"ר מבורשטין: דער דברי חיים האט דאך געזאגט "אין זידיטשוב זענען אמת'ע הימלען".

רבינו: ווייל עס איז געווען א גרויסער פלא ווי אזוי ער איז פלוצלונג געווארן א רבי, און אויפאיינמאל האט אנגעהויבן צו פארן אן עולם, און ער האט אנגעהויבן צו ווינטשן "א ישועה פון הימל", און בימיו איז דאס געווען א חידוש, און עמיצער האט דאס דערציילט פארן דברי חיים, יענער האט געוואלט אזוי אוועקמאכן, א נייער רבי ווינטש אזעלכע ברכות מיט הימלען, האט דער

לויטן השבון האט ער נאך א 2-3 חדשים געדארפט ענדיגן צו פארקויפן די אקסן, און ער האט געזאגט אז ער וועט קומען נאכן געלט, וכך הוה ער האט איינגעקויפט די אקסן און ער האט דאס גוט פארקויפט, ווען עס איז געקומען די צייט און יענער האט געדארפט אפנעמען דאס געלט, אבער ער איז נישט געקומען, עס איז אריבער איין הודש, צוויי חדשים, ער האט נישט געהאט געוואוסט יענעם נאמען, ווייל יענער האט דאך גענומען פון אים א וועקסל, אזוי נאך עטליכע חדשים ער האט געזעהן אז יענער קומט נישט איז ער געווען בצער אז ער האלט ביי זיך יענעם געלט, איז ער געפארן צום רבי'ן ר' אייזיקל, ווען ער איז אריינגעקומען דערציילט ער די מעשה, איז רבי אייזיקל צוגעגאנגען צום לעדל און ארויסגענומען "דא האסטו דעם וועקסל"...

דאס איז א פלאימ'דיגע מעשה.

רבינו: דער טאטע ז"ל האט דערציילט א מעשה אז עס איז געווען א איד וואס האט געהאט א קרעטשמע און עס זענען געווען גוים וואס זענען דארט געקומען און געטרינקען, בקיצור, איז געווען א גוי וואס האט זיך דארט צעווילדעוועט האט אים דער איד אראפגעלאזט א פאטש פארן גוי, און דער גוי האט זיך אויסגעצויגן, עס איז אים באפאלן אן אימה ופחד, איז ער אוועקגעפארן קיין זידיששוב, ווייל מ'האט אים געהאט אנגעקלאגט אויף מארד, און עס איז געווען א פראצעס קעגן אים אין סטרי. און פון דארט האט מען דאס געדארפט אריבערטראגן קיין לעמבערג, דארט איז געווען די הויפט שטאט פון די געגענט.

ער האט מורא געהאט צו דערציילן די אמת'ע מעשה פארן זידיששובער רבי'ן, האט ער געגעבן פארן זון רבי אלי' א מטבע אז ער זאל פועל'ן ביים טאטן א ישועה, רבי אלי' האט דאך געפירט דאס הויז.

מ'האט דעם איד אריינגעלאזט צום זידיששובער רבי'ן און ער האט דערציילט אז מ'האט אויסגעטראגט א בלבל קעגן איהם, אז ער האט גע'הרג'עט א גוי, און עס ווארט אים א גרויסער פראצעס און ער איז אין א סכנה. האט ער איהם אנגעווינטשן אז ער זאל באפרייט ווערן. און ער האט געבעטן אז מ'זאל איהם מודיע זיין אינעם מאג פונעם פראצעס.

ווען עס איז געקומען דער מאג פונעם פראצעס, האט מען געזעהן ווי דער זידיששובער רבי גייט ארום

אים אז דער שווער וויל אים נישט געבן קיין פאסטן, האט ער זיך מתמרמר געווען 'אפשר בין איך נישט גענוג ירא שמים אז דער רבי האלט אז איך קען נישט זיין קיין שוחט'.

איז דער אלעסקער רב אריינגעגאנגען פרעגן דעם בעלזער רב, דא איז דא א יונגערמאן א בנן של קדושים, רבי אייזיקל, ער האט נישט קיין פרנסה, זאגט אים דער בעלזער רב "אלפים ורבבות וועלן אים נאכלויפן א שוחט וועל איך אים מאכן?".

האדמו"ר מבורשטיין: דער בעלזער רב האט געזאגט אז ער זעהט אין קוויטל אז י'צחק אייזיק ב'ן ע'שיא איז ר"ת א'צילות, ב'ריאה, י'צירה, ע'שיה.

רבינו: כ'האב געהערט אז ער אליינס האט דאס געזאגט, דער בעלזער רב האט דאס גאר געזאגט?

האדמו"ר מבורשטיין: יא. אין 'פאר יצחק' ווערט געברענגט א מעשה אז עס איז געווען איינער פון די גבירים וואס האבן געהאנדלט מיט אקסן, ער איז געווען פון די הויזער משפחה, און עס איז געווען זייער שווערע זמנים, ער האט פארלוירן אסאך געלט, איז ער געקומען צו רבי אייזיקל זיך מוכיר זיין אז ער דארף פארן צום יריד און ער האט נישט מיט וואס. האט אים רבי אייזיקל געהייסן פארן אזוי, דער איד איז געפארן אויפן יריד האנדלען איינקויפן אקסן מיט ליידגע הענט, האט ער זיך דארט ארומגעדרייט אבער ער האט גארנישט געקויפט ווייל ער האט נישט געהאט מיט וואס. ווען די אנדערע סוחרים האבן געזעהן ווי דער גרויסער סוחר דרייט זיך ארום און ער קויפט נישט האבן זיי פארשטאנען אז עס איז דא נישט אין ארדענונג ווייל ער פלעגט אמאל לייכט איינקויפן, האט מען שוין דארט אנגעהויבן צו רעדן אז 'אין כסף לאדון זה', ער האט פשוט נישט קיין געלט. פלוצלונג קומט צו צו איהם א איד און ער זאגט אים "הער אויב, איך מוז מיר אוועקיאגן פונעם יריד, איך וויל זיין מיט דיר א שותף, איך ווייס אז דו ביסט א גרויסער מומחה, איך וועל דיר איבערלאזן א גרויסע סומע געלט, און דו קויף איין וואס דו פארשטייסט, און נאכדעם וואס דו וועסט פארקויפן די אקסן וועלן מיר זיך טיילן מיטן רווח האלב אויף האלב. דער איד האט מסכים געווען. ער האט געבעטן א וועקסל און מ'האט געשריבן א וועקסל אז ער איז זיך מתחייב צו באצאלן האלב פונעם רווח.

האדמו"ר מבורשטיין: מ'האט ביי איהם געזעהן אזעלכע מודריגות וואס מ'האט שוין נישט געזעהן אין יענע צייטן, בעל שמוסקע זאכן. ס'איז היינט די יארצייט, זכותו יגן עלינו.

כ'בין געקומען לאדענען דעם רבי'ן צו די חתונה ביי אונז, דינסטאג מאכן מיר שבע ברכות.

רבינו: א"ה, דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט פירן די טאכטער אונטער די חופה אין א גוטע שעה מיט נחת און שמחה ס'זאל זיין א קשר של קיימא און א בנין עדי עד.

זבירך רבינו למשפחתו ולביתו: "דער אייבערשטער זאל העלפן מ'זאל גיין צו די חופה אין א גוטע שעה, און אויפשטעלן א שיינ לעכטיג אידיש הויז לתפארת אבות, האבן א גליקליך לעבן מיט נחת ביו הונדערט און צוואנציג יאר בני חיי ומוזני רוויחי וכל טוב.

צוקאכט, ער גייט ארום אין שטוב צוקאכט "וואו איז רבי אלי?" רבי אלי' האט געזעהן וואס דא גייט פאר האט ער זיך באהאלטן פונעם פאטער, דער זידיטשובער רבי האט געשריגן "ער האט אים דאך אליינס גע'הרג'עט". אבער דער איד האט דאך שוין געהאט ארויסדערווישט אן הבטחה פונעם זידיטשובער רבי'ן.

בקיזור, ווען עס איז געקומען צום פראצעס און לעמבערג, און מ'האט דארט געוואלט ארויסנעמען אלע אקטן, אלע עדות שאפטן וואס מ'האט געברענגט פון סטרי, אבער אלעס האט געפעלט, מ'האט גארנישט געטראפן, און ער איז באפרייט געווארן.

ווען דער איד איז שפעטער געקומען צום זידיטשובער רבי'ן, האט ער איהם געזאגט "כ'האב נישט געהאט קיין ברירה, און איך האב געמוזט ארויסגעבען די אקטן.

יום ג' פרשת ויקהל כ"א אדר תשס"ח לפ"ק
ביקור אצל כ"ק הגה"צ ר' ברוך כהנא שליט"א
 אדמו"ר מספינקא אנטווערפן
באכנותו בויליאמסבורג יע"א

רבינו: דאס שטימט דאך מיט דעם וואס כ'האב געהערט פון טאטן ז"ל.

האדמו"ר מספינקא: מיין עלטער שווער רבי איציקל האט דערציילט אויף די מעשה אז דאס האט א גאנצע המשך, אז דער רבי ר' אלימלך האט געוואלט אז זיינע קינדער זאלן זיין ארימעלייט און דער רבי ר' זושא האט געוואלט אז זיינע קינדער זאלן זיין עשירים, כ'זעל נישט דערציילן די מעשה באריכות ווי ער האט דאס דערציילט, נאר בקיזור, אז ווען דער רבי ר' אלימלך איז געגאנגען מיט ר' זושא פראווען גלות, האט ער געזוכט איינצושטיין ביי א נגיד, אז ער זאל קענען האבן א ברייטן שבת לכבוד שבת. דער רבי ר' זושא פלעגט זוכן אן ארימאן א ל"ו צדיק, האט רבי איציקל אזוי געזאגט – זעהט אויס אז ער האט אזוי געהערט – אז דער דרך הצדיק איז אז ער שפירט שמענדיג אז יענעם דרך איז בעסער, ממילא פאר די קינדער האט דער רבי ר' אלימלך געקלערט אז דעם רבי'ן ר' זושא'ס דרך איז בעסער, און דער רבי ר' זושא האט געקלערט אז דער רבי'ן ר' אלימלך'ס דרך איז בעסער.

רבינו: כ'האב געהערט אז באמת האט רבי אלימלך געוואלט אז די קינדער זאלן זיין עשירים, נאר לכסוף

האדמו"ר מספינקא אנטווערפן: היינט איז דאך כ"א אדר, די יארצייט פונעם רבי אלימלך זי"ע, מיר זענען דאך אלע אייניקלעך.

דער רבי האט געהערט עפעס פונעם טאטן ז"ל דערציילן פון רבי'ן ר' אלימלך?

רבינו: כ'האב אמאל געהערט פונעם טאטן ז"ל א אינטערעסאנטע זאך, אז עס איז געווען באוואוסט אז דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס אייניקלעך זענען געווען ארימעלייט, און דעם רבי'ן ר' זושא'ס אייניקלעך זענען געווען עשירים.

האדמו"ר מספינקא: מיין שווער ז"ל (כ"ק אדמו"ר רבי יענקעלע זצ"ל מפשעווארסק) האט דערציילט אז עס איז געווען אין מורנא א חסידישער איד, א בעל הבית'ישער איד. ער האט געהאט אן איידעם וואס ער איז אויך געווען א בעה"ב, ער איז געווען דעם רבי'ן ר' זושא'ס אייניקל, ווען עס איז געקומען דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס יארצייט האט דער שווער געזאגט פארן איידעם אז ער דארף געבן א טאפעלטן תיקון, איינמאל ווייל עס איז דעם פעטער רבי אלימלך'ס יארצייט, און איינמאל תיקון ווייל ער איז נישט דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס אייניקל, נאר דעם רבי'ן ר' זושא'ס אייניקל...

עם האט אנגעכאפט א שטעכעניש דעם גנב, און יענער איז געקומען צולויפן מיטן געלט און ער האט זיך מודה געווען. עפעס האט פאסירט אז ער האט געזעהן אז עס איז נישט קיין חכמות, און ער איז געקומען צו לויפן צום דברי חיים נאך יענע נאכט אפגעבן דאס געלט.

ווען דאס געלט איז צוריק געקומען האט זיך דער דברי חיים שמארק בארוהיגט, איז אויסגעקומען אז די זאך איז געווען אז דארט אין שטוב האט זיך געדרייט א איד וואס ער איז געווען דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס אן אייניקל, איז אויסגעקומען אז עס איז געווען דער חשד געווען אויף איהם. האט געדארפט זיין אז ער זאל הושד זיין אז דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס אייניקל זאל אים האבן באגנב'עט מיט געלט, מילא האט אים דאס אזוי בארירט אז ער איז געווען אויס מענטש, ער האט פארארבעט א גרויסע עבודה בטבילה במקוה ביז ווען יענער איז געקומען און אפגעברענגט דאס געלט, דעמאלטס ווען ער האט געזעהן אז דאס איז געווען א צווייטער האט ער זיך בארוהיגט, דעמאלטס האט מען געזעהן אז נישט דאס געלט איז געווען די זאך, נאר דאס אז ער האט געדארפט האבן א חשד אויף אן אייניקל פונעם רבי'ן ר' אלימלך.

האדמו"ר מספינקא: דער איד איז געווען ר' פינחס דעמביצער אן אייניקל פון רבי אלימלך האט ער געהייסן, ער האט טיילמאל משמש געווען דעם צאנזער רב, און ער איז געווען מיטן צאנזער רב דעמאלטס אין מקוה. און מען האט קיינעם נישט געזעהן, און מען האט איהם הושד געווען, זעהט אים אז סתם אזוי וואלט דער צאנזער רב נישט געמאכט קיין מופת וועגן געלט.

דאס וואס אין די וועלט איז געווען אזוי חשוב דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס אייניקלעך זעהט אים אז בעיקר האט דאס דער צאנזער רב געמאכט.

רבינו: עס איז געווען רבי נפתלי מליזענסק ז"ל אן אייניקל פון רבי'ן ר' אלימלך, דער דברי חיים האט אים געקויפט די בארד, און ער האט אים געזאגט אז די בארד זעהט אים ווי די בארד פון רבי'ן ר' אלימלך...

האדמו"ר מספינקא: מיין עלטער שווער האט דאס געזאגט אויף רבי איציקל זידיטשובער, א זון פון רבי נפתלי - מיין עלטער שווער האט אים נאך געקענט - און ער האט געזאגט אז דער צאנזער רב פלעגט זיך גלעטן דאס פנים מיט רבי איציקל בארד, און ער האט געזאגט אז ער האט דעם רבי'ן ר' אלימלך'ס בארד.

האט ער חרטה געהאט און ער האט געוואלט פארקערט. ביים רבי'ן ר' זושא איז געווען פארקערט, קודם האט ער געוואלט אז זיי זאלן זיין ארימעלייט, און צום סוף האט ער געוואלט אז זיי זאלן זיין עשירים. דאס שטימט טאקע מיט דעם נוסח. אבער דאס האב איך שוין נישט געהערט פון טאטן ז"ל.

האדמו"ר מספינקא: דער רבי איז דאך טאקע אן אייניקל פון רבי'ן ר' זושא. (רבינו שליט"א בן מרן הברך משה ז"ל בן מרן העצי חיים, חתן רבי שלום אליעזר מראצפערט, חתן רבי מרדכי דוב מהורנסטייפל, בן רבי משה זושא יצחק מטלומאטש, בן רבי יהואל מיכל מקרויטא, בן רבי צבי מנחם מענדל מאניפולי, בן רבינו הרה"ק רבי זושא ז"ע) איך האב שוין היינט אויך אין די משפחה אייניקלעך פון רבי'ן ר' זושא, ווייל כ'האב אן אייניקל וואס איז אן איידעם ביי ר' יהואל אשר פאנעטה (אדמו"ר מקארלסבורג-מאנטריאל, חתן הרה"צ רבי יואל בעער זצ"ל מראצפערט בראייל) זיי זענען דאך אויך אייניקלעך פון רבי'ן ר' זושא.

כ'האב אמאל געהערט פון רבי'ן בשם ר' חיים הערש יאקאבאוויטש ע"ה אז רבי אלעזר ריישער ז"ל האט געזאגט אז מ'קען ווען געהאלפן ווערן פון יעדן רבי'ן ר' אלימלך'ס אייניקל...

רבינו: ער האט געזאגט בזה"ל "יעדער רבי אלימלך'ס אייניקל ווען ער איז נישט קיין פארעך איז ער א פועל ישועות".

האדמו"ר מספינקא: יא, איך קלער אסאך מאל אריין, איך ווייס נישט וואס עס הייסט א 'פארעך', געווענליך אין פוילן פלעגט זיין א ווארט 'אז מ'בעט א פארעך צו מנין, דאס הייסט אז א פארעך האט געהייסן א בעל גאה, אבער איך ווייס נישט צו דאס האט ער געמיינט. א 'פארעך' ל"ע מיינט דאך דאס וואס מ'האט אויפן קאפ. **רבינו:** דאס איז דאס לשון וואס כ'האב פון אים געהערט.

אדמו"ר מספינקא: מיר איז דאס א גרויסע נפקא מינה, איך האף נאר נישט קיין בעל גאה קען איך מיד נאך אפשר אריינשטופן, טאמער מען מיינט עפעס אנדערש ווייס איך דאך נישט.

רבינו: ביים דברי חיים ז"ל האט פאסירט א מעשה אז מען האט אים באגנב'עט מיט געלט, ער איז געווען ממש אויס מענטש, ער איז געווען אינגאנצן צוקאכט דערוועגן, ער איז געלאפן דערוועגן אין מקוה, בקיצור,

וכיכר את רבינו במזונות זיין

וברבו רבינו: להיים להיים, זכותו יגן עלינו, דער זכות פונעם הייליגן רבי'ן ר' אלימלך זאל מנין זיין אויף גאנץ כלל ישראל און אויף אונז אויך.

דער רבי איציקל איז געווען אן איידעם אין זידיטשוב רבי רבי הערצאלע, וועגן דעם האט מען איז גערופן רבי איציקל זידיטשובער. ער האט זיך אסאך געדרייט אין צאנז.

מוצש"ק פרשת ויקהל כ"א אדר תשס"ח לפ"ק

ביקור אצל כ"ק הגה"צ ר' שלום מאיר טווערסקי שליט"א

אדמו"ר מפאלטישאן

בבית האכסניא אצל הרבני הנגיד ר' פנחס שפירא הי"ו בקרית יואל יע"א

בא שבת בא מנוחה, אבער יעצט איז שוין מוצאי שבת איז עס צוריק געקומען.

האדמו"ר מפאלטישאן: די וועלט זאגט א ווערטל – כ'האב עם געזעהן ברענגען פונעם זיידן (הגה"צ רבי אלעזר טווערסקי זצ"ל מפאלטישאן זצ"ל). – "שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא", אז שבת איז מסוגל לרפואה ווייל שבת איז בת זוגו פון כנסת ישראל (כ"ד יא ט), און בעל הייב ברפואת אשתו...

רבינו: זייער א פיין ווארט.

האדמו"ר מפאלטישאן: איך האב עם מתחילה געזעהן ברענגען פון זיידן, אבער היינט ברענגט מען שוין... מ'קען שוין היינט נישט וויסן ווער עס האט צוגעכאפט פון וועמען.

רבינו: איר האט דאס געהערט נאכזאגן פונעם פאלטישאנער רבי'ן, פון וועמען נאך ברענגט מען דאס? **האדמו"ר מפאלטישאן:** שפעטער האב איך עם געטראפן בשם דעם הפלא"ה...

רבינו: אפשר האט דאס דער פאלטישאנער רבי נאכגעזאגט בשם דעם הפלא"ה?

האדמו"ר מפאלטישאן: דאס קען אפשר זיין, מ'קען אבער נישט וויסן, איך האב לעצטענס ווען איך האב נאכגעזאגט א ווארט וואס כ'האב געזעהן אין א פריערדיג ספר, נאכדעם האט מען מיר געוויזן אין א ליקוט ספר וואס ברענגט דאס פון רבי מענדעלע רימנוב'ער, איך קען אים נישט אפווענדן, אבער די מלקטים ווען ס'געפעלט זיי א גוט ווארט פאסן זיי דאס שוין צו, צו וועמען זיי ווילן.

רבינו: מ'דארף צו וויסן די מקורות פון וואו זיי נעמען דאס, ס'דארף זיין צוגעצייכנט די מקורות.

וכיכר את רבינו לברך

האדמו"ר מפאלטישאן: דער רבי מאכט קודם א מזונות צי א שהכל?

דברו אודות דירת האכסניא שהיה דירתו של הגה"צ רבי נתן יוסף מייזעלם זצ"ל בתקופה הראשונה של התייסדות קרית יואל **האדמו"ר מפאלטישאן:** איך בין געווען אמאל אין פרעשבורג, האט מען מיר געוויזן די דירה וואו דער חתם סופר זי"ע האט געוואוינט.

רבינו: די דירה שטייט נאך היינט?

האדמו"ר מפאלטישאן: דעמאלטס ווען איך בין דארט געווען איז עס נאך געשטאנען. ער האט געוואוינט אויפן דריטן שטאק, ער האט געהאט א פארטש, א פשוט'ע דירה.

רבינו: כ'בין שוין געווען אין פרעשבורג, אבער כ'האב קיינמאל נישט געזעהן די דירה.

האדמו"ר מפאלטישאן: דער וואס האט אונז געפירט האט אונז דאס געוויזן, א גרויסע אפארטמענט הויז, אויפן דריטן שטאק. מ'שטעלט זיך פאר דער חתם סופר, ער האט געמאכט אזויפיל חיבורים, מן הסתם האט ער געהאט א ספרים שטוב, א ביבליאטעק, א שרייב טיש וכדומה.

ואמר רבינו בדרך צחות: לויטן היינטיגן שטייגער פעלט זיך אויס אויך א קאמפיוטער...

האדמו"ר מפאלטישאן: א קאמפיוטער היינט שפארט שוין די צייט און די פלאץ אויך... דערווייל זע איך א דירה דארט אויבן, דאס איז געווען דער גרויסער רב פון גאנץ פרעשבורג, און דארט האט ער מחבר געווען די גרויסע חיבורים תשובות חתם סופר, חידושי חתם סופר.

רבינו: ער שרייבט אין א תשובה (אוי"ח סי' קלו) פאר פסח דעם לשון ווי מ'האט אים ארויסגעשטעלט פון שטוב פון זיין חדר הספרים, דעפאר איז ער נישט מאריך (ווי"ל שם זהויתי חוץ לחדר לימודי כי גרשוני נשים צדקניות המכבדים לוי"ט של פסח ע"כ לא יכולתי להאריך כל הצורך עיי"ש).

והתנצל רבינו שמרגיש בחולשה: פאר שבת בין איך געווען פארקילט, לכבוד שבת איז דאס אוועקגעגאנגען.

שכתב הרה"ק מקאמארנא זי"ע זכ"ל דעת רוב מנין ורוב בנין של הראשונים, עיי"ש). אין שו"ע (סי' תפ"ט ס"ח) איז אנגענומען נישט אזוי.

ונסתובבה השיחה על זקינו כ"ק אדמו"ר הגאון הצדיק הישיש רבי אלעזר מפאלטישאן זצ"ל.

האדמו"ר מפאלטישאן: דער רבי איז געווען ביים זיידן אסאך מאל.

רבינו: יא אוודאי, דער טאטע ז"ל איז אסאך געווען ביי איהם, און ער פלעגט מיך אלעמאל פאררעדן.

האדמו"ר מפאלטישאן: דער זיידע ז"ל פלעגט גיין זיך פאררעדן ביים פעטער הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא ז"ל אסאך מאל איז ער אריין צוזאמען מיט זיין פעטער רבי נחום אהרן ז"ל ער איז געווען דעם מאגרובער רב'ס א זון, א גרויסער הריף, דער בילקער רב (הגה"צ רבי ישראל חיים ז"ל בן החקל יצחק מספינקא זצ"ל) איז געווען ביי אים א איידעם, ער איז געווען א גרויסער גאון.

ר' נחום אהרן האט זיך ערלויבט אזוי מער ווי דער זיידע, דער זיידע איז שוין געווען אן אור-אייניקל. האט ער געגעבן א רעד אריין אזוי ברייט, און אסאך מאל איז אויסגעקומען אז ער איז געקומען אויף שבת און ער האט אים פאררעדט. איינמאל האט איהם דער רבי ישכר דוב געזאגט "איך וועל אייך געבן די שטוב ווי דער זיידע (הרה"ק השר שלו זי"ע) האט זיך מקדש ומטהר געווען". אין בעלזא האט מען דאס גערופן "די אייזערנע שטוב".

רבינו: ווייל די שטוב האט געהאט אן אייזערנע מיר.
האדמו"ר מפאלטישאן: האט זיך רבי נחום אהרן אנגערופן – ער איז געווען א גרויסער הריף – עם שמיית דאך "נודרני מבית זה אם סתרו ובנאו אחר במקומו נדרו במל", דעם זיידנס שטוב איז דאך שוין נישטא, דאס איז איז דאך שוין נישט אזוי, ווייל מ'האט דאס איבערגעבויעט.

האט דער בעלזער רב געזאגט "אה, דו האסט נישט מדקדק געווען וואס איך האב דיר געזאגט, האב איך דיר דען געזאגט די שטוב וואו דער זיידע האט געוואוינט, איך האב געזאגט די שטוב וואו דער זיידע האט זיך מקדש ומטהר געווען, ווייל די בתי כנסיות ובתי מדרשות אפילו בחורבן קדושתן עליהם".

דאס ביהמ"ד ביי אונז האט מען טאקע איבערגעבויעט, אבער עס איז נאך דעם זיידנס מקום.

וברבו רבינו: דער אייבערשטער זאל העלפן אסאך הצלחה וסיויעתא דשמיא מיט אלעם גומן.

רבינו: קודם מזונות. ס'זענען געווען אזעלכע וואס האבן געמאכט א חילוק אז צופרי נאכן דאווענען האט מען פריער געמאכט א שהכל, נאכן דאווענען, מ'דערכאפט זיך דאס הארץ מיט א גלעזל בראנפן (עיי' בספר באר יעקב על שו"ע או"ח סי' ריא אות ב) ז"ל שמעתי שאדמו"ר מהר"א מוידטשוב זצק"ל 'בבוקר' בירך קודם על הי"ש ואח"כ על הכסנין, ואמר הטעם שעדיין אינו רוצה לאכול, רק מחמת שתית הי"ש נתעורר תאות המאכל, עיי"ש). איבערן טאג האט מען קודם געמאכט א מזונות.

האדמו"ר מפאלטישאן: די שאלה איז ביי בני אדם כמוני, איך קען נישט טרינקען קיין בראנפן פאר איך נעם נישט עפעס אריין אין מויל.

רבינו: עפ"י הלכה דארף מען דאך מאכן מזונות פריער. די שאלה איז נאר אויב מ'עסט די מזונות נאר וועגן די בראנפן.

בכלל בכהאי גוונא איז א שאלה צי מ'דארף בכלל מאכן א ברכה אויף דעם מזונות, ווייל דער עיקר איז דאך די בראנפן. (עיי' מג"א סי' ריב סק"ג).

האדמו"ר מפאלטישאן: ווייל אז מ'מאכט דעם בראנפן פאר אן עיקר דארף מען שוין בכלל נישט מאכן אויף די מזונות.

רבינו: כ'האב געהערט אז אין זידיטשוב האט מען געמאכט קודם א שהכל אויף די בראנפן. נאכדעם האב איך געהערט אז אין צאנז האט מען אויך אזוי געטון.

הרה"ח ר' שמואל הכהן פריעדמאן הי"ו משב"ק: אין קאלאשיצער רב'ס ספר דברי חנה ביי די מנהגים ווערט צוגעברענגט אז דער שינאווער רב האט אויך אזוי געטון, ער צייכענט אויך צו פון קאמארנער אין היכל הברכה פר' וירא בשם דעם אפטער רב איבער דעם ענין (עיי"ש באוצר החיים סוף פר' וילך במצות דרבנן מצות ברכת הנהנין שכתב שצריך לברך על הי"ש מקודם, וכן נהג הרה"ק מאפטא זי"ע, עיי"ש).

האדמו"ר מפאלטישאן: אין היכל הברכה ברענגט ער אסאך אינטערעסאנטע הלכות. ער ברענגט דארט ממש להלכה (עיי"ש בפרשת אמור באוצר החיים במצות ספירת העומר) אז מ'קען מאכן א ברכה אויף די ספירה אפילו אויב מ'האט אויסגעלאזט.

רבינו: רוב ראשונים האלטן דאך אז יעדן טאג איז א עקסטרע מצוה. איז דאך נישט דא קיין פראבלעם פון תמימות וועגן די ברכה (עיי' ב"י וב"ח סי' תפ"ט מה שהביאו שיטות הראשונים דכל יום מצוה בפני עצמה, ועיי' באוצר החיים שם

דברות קידוש

מב"ק מרץ רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעוין שב"ק פרשת בלק תשס"ח לפ"ק בקרית יואל יע"א

שתי המקדשות הראשונות לא היה בכח הארץ הלזו לקבל קדושת המקדש השלישי שעתידי הקב"ה בעצמו לבנותה, ולכן צוה לבנות בית ראשון ושני כדי שתקבל הארץ שמנונית רוחני על ידי מעשה העבודה והקרבות, וכך תהא מוכשרת לקבל אור בהיר המקדש השלישי, עכ"ד.

אמנם א"ז זללה"ה בייטב לב (פי תולדות) הקשה על דבריו קושיא עצומה, דלכאורה אין המשל דומה לנמשל, דבשלמא באדם הנוטע מוכרח הוא לנטוע ולעקור כי לולא זאת לא היה יכול לבצע מעשהו להכין הארץ שהוא שתוכל לקבל כח אילן הטוב והיפה הנרצה לו, אבל הקב"ה שהוא כל יכול ובידו לתקן ולגדל, היפלא מאתו אם היה רוצה לבנות ביהמ"ק של מעלה לתת כח ויכולת מיד בהארץ שתוכל לקבל בנין הביהמ"ק השלישי, ולמה איפוא הוצרך לבנין שתי מקדשות ולהחריבן, ובאמת היא קושיא נפלאה וחזקה.

וביאר א"ז זללה"ה בקדושת יו"ט (לראש השנה אות ח) דהכל בא להורות דרך תשובה אל האדם, דהנה האדם הרוצה לשוב בתשובה שלימה לילך בדרך הישר, ובהעלות על לבו כל אשר עשה מקודם אז הוא נבזה בעיניו נמאס ונדמה לו כאלו ח"ו כבר נסתלק מאתו כח הקדושה בנפש רוח ונשמה, ואם כן מהיכן מקום לשוב לשרשו ולחזור לטוב, וזאת ישיב אל לבו כי עם כל זה נשאר אצלו רשימא דקדושה הוא

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל. ופירש"י מה טובו אהל שילה ובית עולמים בישובן שמקריבין בהן קרבנות לכפר עליהם. משכנותיך, אף כשהן חרבין, לפי שהן משכון עליהן וחורבנן כפרה על הנפשות. ולכאורה צריך ביאור דאיך יתכן לומר מה טובו אהליך יעקב בזמן הזה כשהן חרבין ואין לנו כהן בעבודתו.

ויתבאר על פי דברי א"ז זללה"ה בישמח משה (פי תצוה) הנה עמדו הקדמונים על המחקר, הכי השני מקדשים שחרבו הם פועל ריק, חלילה לומר כן, אך הענין על פי משל לאחד שהביא זרע אילן טוב ממרחק, ונטעו עד שצץ ופרח ועשה פרי, אחר כך עקרו והביא זרע אילן אחר ונטעו וגם עשה פרי ועקרו, וחזר והביא זרע אילן מן המובחר ונטעו והכניסו לקיום, והנה בעת עקירתו שתי אילנות ראשונות, כל הרואה ישתומם על מה עשה ככה לנטוע אילן טוב ויפה ולעקרו זה פעמיים, אמנם האיש הנוטע מענה בפיו, כי הכל בחכמה עשה, כי באמת מתחלה עלה במחשבתו לנטוע אילן השלישי, אמנם כח הארץ הגשומה הזאת אשר הוא יושב בה לא תוכל שאתו להצמיח ולעשות פרי נחמד כי המדינה היא רזה, לכן הקדים לנטוע זרע אילנות הראשונות, כדי שתקבל הארץ כח שמנונית האילן המובחר, ואחר כך נטע אילן השלישי אשר זה מטרת לבו מקדם, וכדבר הזה פעל ועשה קורא הדורות מראש לבנות שתי המקדשות ולהחריבן, כי לולי

שיחשבו בנפשם שאינם ראויים ללמוד ולהתפלל לפני הקב"ה.

אמנם הקב"ה הפך את הקללה לברכה, ולזה אמר מה טובו אהליך יעקב, ופירש"י מה טובו אהל שילה ובית עולמים בישובן שמקריבין בהן קרבנות לכפר עליהם. והביא ראיה מבנין ביהמ"ק אשר מאות בשנים היו כהנים בעבודתם והקריבו שם קרבנות, ועם כל זה משכנותיך ישראל, אף כשהן חרבין יתכן לומר מה טובו אהליך יעקב, כי עוד נשאר הרישומא דקדושה על מקום המקדש, ומאותו רישומא דקדושה יתחדש כח הקדושה כבראשונה ביתר שאת וביתר עוז, וכל זה הוא לטובת האדם לחזק את בני ישראל שלא יאבד האדם תקותו, כי האדם באיזה מצב שהוא תמיד נשאר בו הרשימא דקדושה ואיזה ניצוץ הקדוש, ומאותו ניצוץ הקדוש יתלהב אורו ביתר שאת ויתר עוז, וכמו הביהמ"ק השלישי שיהיה במדרגה גבוה משני המקדשות הראשונות, וכאשר האדם משים זאת אל לבו הרי זה לו התחזקות גדול, ותקותם בכל דור ודור ובכל מצב ומצב, ותמיד יש לו תקנה על ידי הרהור תשובה אמיתי שעל ידי זה יכול לטהר ולזכך נשמתו מכל כתמי העונות, וישוב אל ה' וירחמהו.

[ב]

עוד י"ל על פי מה שהביא א"ז זל"ה בייטב פנים (מאמר יפה לעינים אות כב) בשם אביו הקדוש א"ז הרה"ק רבי אלעזר ניסן זל"ה לפרש מאמר הירושלמי (יומא פ"א ה"א) כל דור שאינו נבנה (בית המקדש) בימיו מעלין עליו כאילו הוא החריבו. ונדע הפי דהנה עיקר הפדות של חורבן ביהמ"ק אשר אמרו עליו שלולא כן לא היה נשתייר ח"ו משונאיהן של ישראל, היה בשביל שהדור שבימיהם נחרב הבית אין לשער גודל הצער שהיה להם באותו זמן, וכ"כ עתה דור הזה

הקול דודי הדופק בעמקי לבבו לשוב, ומזה הרשימא יכול לחדש את עצמו ועולמו, כי האדם עולם קטן לשוב ולתקן עצמו לעלות למקור הקדושה אשר משם נחצב, ומזה בעצמו יחול עליו רוח ה' לפעמו אחרי יעזוב דרכו ומחשבותיו הלא טובים, תשוב אליו הקדושה והטהרה ויבנה בנין חדש כקטן שנולד דמי וכבריה חדשה, ויקח ראיה לעצמו משתי המקדשות שהחריבן הקב"ה בעוה"ר, אמנם הרשימא קדושה מהם בודאי נשאר ומזה עצמו יצמח לנו ישועה מחדש ונוכה לבנין העתיד במהרה, וכדבר הזה הלא מראשית הבריאה ראינו וידענו כי הבורא עולם יתברך שמו ברא עולמות והחריבן, ואמר דין הניין לי וכו' כידוע, והיינו טעמא כדי שיקח האדם לעצמו ראיה מבריאת העולמות דאף שנחרבו נשאר עוד רשימא קדושה, ומזה הרשימא נבראו עולמות מחדש, עכ"ד.

והנה איתא במס' סנהדרין (דף קה:) אמר רבי יוחנן, מברכתו של אותו רשע אתה למד מה היה בלבו, ביקש לומר שלא יהו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות, מה טובו אוהליך יעקב. ויש להבין על מה נתכוין בקללה זו שלא יהו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות. ויתכן לומר כי היה לו בזה עצה עמוקה בגודל רשעתו להפיל את בני ישראל בסבך היאוש, וכאשר יתבונן האדם בנפשו ויעשה חשבון הנפש ויראה את עצמו מלא חטאים עוונות ופשעים, יסתלק ממנו החשק והתשוקה לילך לביהמ"ד להתפלל לפני הקב"ה או לעסוק בתורה ולקיים מצוה, ויאמר בנפשו מי אנכי לגשת אל הקודש, הלא כל כך חטאתי לפני הקב"ה והחרבתי את נשמתו הקדושה וחלילה אין לו תקנה, ועל ידי זה ימנע את רגלו מלילך לביהמ"ד, וזה היה כוונת הקללה שלא יהו להם בתי כנסיות ובתי מדרשות,

ומתענים בד' תעניתים על צרות שעברו כמה מאות שנים, זהו סימן מובהק שעדיין חביבותיה גבן ולא נכבה אש אהבה ועתיד להאיר מתוך חשיכה אורה, והוא גופיה נחמה גדולה, והיינו הצום עצמו לששון ולשמחה, עכ"ד.

וזה שאמר מה טובו אהליך יעקב, דגם בזמן החורבן אפשר לומר מה טובו, כי באמת הרי מה טוב היה בזמן שבית המקדש היה קיים ומזבח על מכונו והקריבו קרבנות ובית עולמים היה בישובו, אבל מכל מקום משכנותיך ישראל, אף כשהן חרבין יש בזה טובה בימי הגלות, כי בשעה שאנחנו רואים איך שבני ישראל מתאבלים על חורבן ירושלים, ועוד כואב לבן של ישראל על חורבן ביהמ"ק, זהו ראיה מוכרחת שעתיד הקב"ה לגאלנו ועוד יבא זמן אשר ירחם השי"ת עלינו ויוציאנו מגלות החל הזה. ולזה אמר מה טובו אהליך יעקב, גם בזמן אשר משכנותיך ישראל, אף כשהן חרבין, כי זה עצמו שבני ישראל מתאבלים וצמים ומתנהגים כדת של תורה לקיים תקנת חז"ל בימי בין המצרים כדי להתאבל על ירושלים, דבר זה נותן לנו חיזוק ומחזק אמונתנו שיבא הזמן כאשר יעלה רצון הבורא, וירחם הקב"ה על בני ישראל ויוציאנו מאפילה לאורה והימים האלו יתהפכו לששון ולשמחה, ויהיה השמחה באיתגליא.

השי"ת יעזור שנזכה להיות דבוקים בתורה ומצות, ושני חדשים הללו אשר מתאבלים על חורבן ירושלים יתהפכו לששון ולשמחה, ונזכה לגאולה שלימה בביאת גואל צדק, בהתרוממות קרן התורה וישראל והתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

שמושים אל לבו ענין החורבן, ומחכה מתי יבנה ועודנה תכלינה עינינו ועבר קציר כלה קיץ ועדיין לא נושענו ומצטער על גלות השכינה אשר לא נבנה עדיין הבית, זה מכפר עון הדור כאלו נחרב בימיו שהיה כפרתן של ישראל, עכ"ד. (וכ"כ בבני יששכר תמוז אב מאמר ב אות טו). וזה ירמוז בדברי רשיז"ל מה טובו אהליך יעקב, גם בזמן אשר משכנותיך ישראל, דאף כשהן חרבין אפשר לומר מה טובו, כי בכל דור שלא נבנה ביהמ"ק ועודנו הוא בחורבנו, הרי זה מכפר עוונותיהן של ישראל.

[ג]

עוד אפ"ל על פי מה שכתב החתם סופר בחידושו ל"מס' בבא בתרא (דף ס:) בשם הגאון מהר"מ אלמושנינו וצ"ל לפרש הכתוב (ישעיה סו') שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה, דבשעת האיבול הוא שעת השמחה, דאלמלא דעתידה להבנות וזכרון ירושלים עולה לטובה למעלה, לא היה אבל מתעורר בנפשותינו והיה נשכח כמת מלב, ואם כן בשעת האבל שישו אתה. וכיוצא בזה שמעתי בשם הגאון החסיד מחצית השקל וצ"ל על הכתוב (איכה ג ט) זכור תזכור ותשוח עלי נפשי, זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל. פי' על ידי שאתה ה' זכור תזכור את ירושלים לטובה, על ידי זה תשוח עלי נפשי בהתעורר אבל, וזאת אשיב אל לבי על כן אוחיל, כי בנה יבנה במהרה בימינו, עכ"ד. ובדרשותיו (לח' טבת דף עז:) פי' בזה הכתוב (זכריה ח יט) צום הרביעי וגו' יהיה לששון ולשמחה, שהצום עצמו הוא ששון ושמחה, שהקב"ה נותן רוחו על עבדיו ומעוררים בבכי ותפלה ותחנונים וצמים

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוח"ח להם

קריאת עשר נישואות "ברך משה" רהסרדי סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעועכי"א

קרית יואל - בני ברק

הממרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעמו"מ

קרי
"חסדי שלמה זלמן"
ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וורנבערגער ז"ל
נלבי"ע ח' כסלו תשנ"ג
☆☆☆

קרי
"חסדי ישראל יעקב"
ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערגער ז"ל
נלבי"ע ט"ו אייר תשנ"ז
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל נ' כ"ז סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלבי"ע כ"ט תמוז תשנ"ג
☆☆☆

קרי
"חסדי שמואל וחנה"
ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלבי"ע ג' תשרי תשנ"ח
והו"י מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלבי"ע י"ב חשוון תשס"ו
☆☆☆

קרי
"אנשי חי"ל"
ע"ש
ר' אינגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמי ז"ל
נלבי"ע ו' שבט תשנ"ג
והו"י מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מבי"ח ז"ל
נלבי"ע ב' אלול תשס"ג
☆☆☆

קרי
"צבי"א מרו"ם"
ע"ש ר'
צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלבי"ע ד' אלול תשנ"ט
והו"י מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלבי"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

קרי
"אפריון נמט' לר' שמעון"
ע"ש ר' שמעון דאסקאל ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נלבי"ע ד' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

קרי
"זכרון חיים צבי"
ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקל איתמר טובי ז"ל
נלבי"ע י"ג כסלו תשנ"ה

קרי
"נפש חי"ה"
ע"ש הרבנית הצדיקת
מרת חי' מייזליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלבי"ע ח"י שבט תשנ"ג
☆☆☆

קרי
"חסדי מנחם משה"
ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלבי"ע י"ג מנחם אב תשנ"ג
☆☆☆

קרי
"תהלה לדוד"
ע"ש ר' משה דוד
טעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משה ז"ל
נלבי"ע י"א תשרי תשמ"ח
☆☆☆

קרי
"אב"ן ישראל"
ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלבי"ע ט"ו חשוון תשס"ז
☆☆☆

קרי
"ציון לנפש חיה"
ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלבי"ע ט' שבט תשנ"ג
והו"י מרת חיה ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלבי"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

קרי
"חסדי בא"ר"
ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלבי"ע כ"ג ניסן תשנ"ז
והו"י מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלבי"ע ה' מנחם תשנ"א
☆☆☆

קרי
"ממכון שבתו
השגחה"

"ברכת מזל טוב"

הננו משגרים ברכת מוד"ט תמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבונך

הרב ר' יקותיאל יצחק בראך שליט"א

מנהיג דתלמוד תורה וחבר הנחלת המוסדות

ולאביו הרה"צ רבי שמואל בראך שליט"א

אבדק אפסי ארץ נאנאש

לאירוסי בתו נכדתו

הר"ר יצחק אייזיק מארקאוויטש הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' משה מארקאוויטש שליט"א

להולדת בנו, נכדו

השלום וזכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר אברהם פוקס הי"ד

ולהרה"ח ר' יודא חיים גוטער שליט"א

ולהרה"ח ר' יודא ארי' ווירבערגער שליט"א

להולדת בתו - נכדתם